ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ижтимоий-сиёсий шаҳар рўзномаси

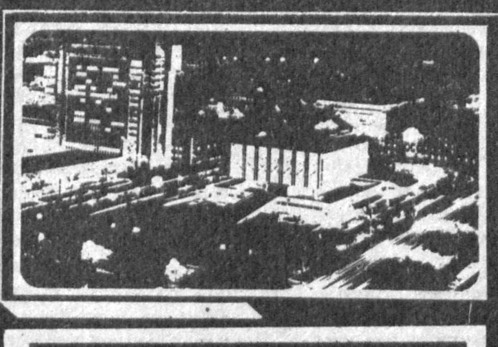

Рўзнома 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 77 (8. 019) ◆ 1992 йил 20 апрель, душанба ◆ Нархи 1 сўм

Бисмиллоҳир раҳмонир роҳийм

ЎЗБЕКИСТОН ВА САУДИЯ АРАБИСТОНИНИНГ ҚЎШМА БАЁНОТИ

Исломнинг икки муқаддас масжиди ходими, Саудия Арабистони подшоси Фаҳд бин Абдул Азизнинг таклифига биноан, Ўзбекистон Республикасининг Президенти жаноби олийлари Ислом Каримов 1412 ҳижрий йилининг 8-10 шаввол кунлари (1992 милодий йилининг 11-13 апрель кунлари) Саудия Арабистони подшолигига расмий ташриф буюрдилар. Ташриф чоғида жаноби олийлари билан исломнинг икки муқаддас масжиди ходими ўртасида учрашув бўлиб ўтди. Учрашув давомида икки қардош давлат ўртасидаги икки томонлама муносабатлар муҳокама қилинди ҳамда халқаро аҳвол масалалари, хусусан Яқин Шарқда тинчлик ўрнатилиши жараёнига ва Афғонистон муаммосини ҳал этишга доир масалалар юзасидан фикр алмашилди. Саудия томони Ўрта Осиё мусулмон республикаларининг мустақилликка эришганликлари ва уларнинг миллий, маданий эътиқод ва имон қадриятларининг тикланаётганлиги муносабати билан ўзининг ғоят мамнун эканлигини изҳор қилди. Бу эса дунёнинг мана шу минтақасида хавфсизлик ва барқарорликни мустаҳкамлашга кўмаклашади.

Томонлар иккала мамлакат ўртасида дипломатик муносабатлар ўрнатилганлигидан мамнуният ва хушнудлик изҳор қилдилар ҳамда иккала мамлакат ўртасида қардошлик алоқаларини мустаҳкамлаш ва чуқурлаштириш йўлида иккала халқ орзу-ўйлари ва муддаоларини барча соҳаларда рўёбга чиқариш ҳамда ўзаро манфаатларни амалга ошириш учун ҳаракат қилишга қарор қилдилар.

Томонлар мусулмон дунёсини ривожлантириш ишидаги фаолиятда жиддий ва самимий ҳаракатлар қилиш, бир-бирларининг ички ишларига аралашмаслик сиёсати, давлатлар ва халқлар ўртасида қурол ишлатмаслик учун, қардошларча тенг ҳуқуқли муносабатларни ривожлантириш ва мустаҳкамлашга хизмат қилиши учун барча куч-ғайратларини бирлаштириш зарурлигини таъкидладилар.

Икки қардош мамлакат ўртасида дўстлик ришталарини мустаҳкамлаш ҳамда тарихий ва маданий алоқаларни қўллаб-қувватлаш муддаосидан келиб чиқиб, томонлар иқтисодий, савдо, техника, сармоя, ёшлар ўртасида ва спорт соҳасида ҳамкорлик ўрнатиш масалаларини кўриб чиқдилар.

Ҳар икки мамлакатда амал қилаётган қоидалар ва қонунларга мувофиқ, иқтисодий, савдо, сармоя ва техникавий соҳаларда ҳамкорликни рағбатлантириш ҳамда иқтисодий, савдо ва техника соҳаларидаги делегацияларни ҳамда гуруҳларни ўзаро бир-бирларига юбориш ва ҳар икки мамлакат ўтказадиган халқаро тижорат ва саноат кўргазмаларида иштирок этиш мақсадларида, шунингдек фан, техника, маданият, спорт ва ёшлар масалалари соҳасида ҳамкорликни рағбатлантириш учун ҳамда икки қардош мамлакат ва улар халқларининг равнақи ва ривожланишига фойда келтириши мумкин бўлган барча ишларни амалга оширишга интилиб, томонлар тегишли чора-тадбирларни амалга оширишга қарор қилдилар.

Томонлар ҳар иккала давлатларда қабул қилинган ташкилий тадбирларга мувофиқ, иқтисодий, савдо, техникавий, маданий ва илмий соҳаларда, шунингдек ёшлар ва спорт масалаларида ҳамкорлик қилиш тўғрисида битимлар тайёрлашга келишиб олдилар.

Улар Яқин Шарқдаги можароларни тинч йўл билан ҳал қилишни қўллаб-қувватлашларини, Фаластин халқининг миллий ҳақ-ҳуқуқларини мукаммал амалга оширишни ўз ичига олувчи Фаластин масаласини доимий ва адолатли ҳал қилинишига эришувнинг муҳимлигини таъкидладилар.

Томонлар Афғонистондаги низони ҳал қилиш бўйича Бирлашган Миллатлар Ташкилоти раҳбарлигида олиб борилаётган халқаро ҳаракатлардан ўзларининг мамнун эканликларини таъкидлаб ўтдилар. Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Бош котиби билан мухолиф томонлар ўртасида эришилган, Афғонистонда хавфсизлик ва тинчликни тиклашни таъминлайдиган сўнгги битимни қўллаб-қувватлашларини билдирдилар.

Президент жаноби олийлари Ислом Каримов ташриф чоғида Президентга ва унга ҳамкорлик қилувчи делегацияга кўрсатилган дўстона ва самимий қабул учун, шунингдек Исломнинг икки муқаддас масжиди ходими подшо Фаҳд бин Абдул Азизнинг Исломнинг юксак ва олижаноб қоидаларидан келиб чиқиб, ривожланаётган мамлакатларнинг тикланишида ҳамда давлат ўртасидаги ҳамкорлик ва бирдамликни қўллаб-қувватлашда ва ана шу мамлакатлар халқлари ўртасидаги қардошларча муносабатларни мустаҳкамлашда қатнашиб, кўрсатилган ёрдам ва ҳаракатлари учун Исломнинг икки муқаддас масжиди ходими подшо Фаҳд бин Абдул Азизга ва Саудия халқига миннатдорчилик изҳор қилди.

АКАДЕМИЯ ФАНИ: ИМКОНИЯТЛАР ВА ИСТИҚБОЛЛАР

Биоорганик кимё илмгоҳида суҳбат. Фарҳод Қурбонбоев олган сурат.

Туб иқтисодий ислоҳотларни амалга ошириш шароитида, айниқса, республиканинг бозор муносабатларига ўтиши даврида долзарб муаммоларни ҳал қилишда фаннинг аҳамияти ва олимларнинг масъулияти ортади. Мустақил республика илм-фани янги вазифаларни ҳисобга олиб, жуда кўп энг муҳим йўналишларда жаҳон даражасига чиқиб олишга йўналтирилиши керак.

Ҳозирги пайтда жамиятни жадал ривожлантиришнинг энг муҳим вазифаларини ҳал қилишда етакчи ўрин тутиши лозим бўлган илм-фанни ривожлантиришга алоҳида аҳамият берилмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. Каримовнинг олимлар билан учрашувида шу ҳақда гап борди. Президент 17 апрель куни академиянинг биоорганик кимё, ўсимлик моддалари кимёси илмгоҳларини, «Қуёш физикаси» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг физика-техника илмгоҳини бориб кўрди. Учрашувда бир қанча вазирликлар ва идораларнинг раҳбарлари, республика илмий жамоатчилигининг намояндалари қатнашдилар.

Президентнинг тадқиқотчилар билан учрашуви анъанага айланиб қолди. Ҳозирги учрашув алоҳида аҳамиятга эга — у катта воқеа арафасида, яъни Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг йиллик йиғилиши арафасида бўлиб ўтди. Бу йиғилишда ўтган йилги фаолият якунлари чиқарилади, академия фанининг аҳволи ва унинг бундан буёнги истиқболларига доир масалалар кўриб чиқилади.

Президент ташриф буюрган биоорганик кимё илмгоҳининг лабораторияларида озиқ-овқат саноати учун қимматбаҳо ранглар, ғўзанинг ривожланишини тезлаштирадиган препаратлар, яхши шифобахш дорилар яратилмоқда. Чунончи, Қўқон ёғ-мой комбинатининг чиқитларидан шифобахш госсипол малҳам дори олинди. Илмгоҳнинг пахта тунлами феромонини синтез қилган олимлари куч-ғайрати билан бу ерда ўсимликларни ҳимоя қилишнинг биологик усуллари ишлаб чиқилмоқда ва кенг қўлланилмоқда.

Президент Ўзбекистон Фанлар академиясининг ўсимлик моддалари кимёси илмгоҳида янги дори-дармонлар яратиш соҳасидаги ишланмалар билан танишди, бу ишланмалар ҳозир табобатда жорий этилмоқда. Масалан, бу ерда аллапинин деган дори олинди, у юрак уриши мароми бузилишига қарши самарали восита ҳисобланади. Бироқ бу дори кам туркумда ишлаб чиқарилмоқда, бинобарин, республикамиз аҳолисининг бундай дорига эҳтиёжини ҳозирча қондира олмайди.

Илмгоҳ олимларининг бошқа қизиқарли ишланмалари орасида халқ хўжалиги эҳтиёжлари учун жуда зарурлари ҳам кўп. Масалан, қанд-шакар ўрнини босадиган модда олинди, ундан қандолат саноатида фойдаланиш мумкин. Бу ерда мармелад тайёрлашда ишлатиладиган пектин ҳам олинди.

«Қуёш физикаси» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг физика-техника илмгоҳида ҳам жаҳон даражасидаги ишланмалар мавжуд. Гелиоматериалшунослик соҳасидаги тадқиқотлар бу ерда устивор йўналишга айланди. Ўзбекистон ҳудудида ўта соф қотишмалар олишга имкон берадиган ноёб қуёш «печи» бор. Электрон саноати, халқ хўжалигининг бошқа тармоқлари ана шундай қотишмаларга муҳтождир.

Президентга табобат соҳасида қўлланиладиган ва микробларни ўлдирадиган моддаларни ишлаб чиқиш муносабати билан вужудга келадиган катта имкониятлар ҳақида сўзлаб беришди. Бундай моддалар бошқа мамлакатларда йўқ. Шунингдек Президентга инфрақизил нурлар асосида яратилган ва автоклавлар ўрнини босадиган қиздирувчи жовонлар ва қуритиш ускуналари ҳақида сўзлаб берилди.

И. А. Каримов учрашувга якун ясаб, илм-фан ҳозирги пайтда Ўзбекистонда амалга оширилаётган ўзгартишларнинг таркибий қисми бўлиб қолиши лозимлигини таъкидлади. Куч-ғайратларни ижтимоий-иқтисодий тараққиётнинг асосий муаммоларини ҳал қилишга сафарбар этиш, бошқарувнинг самарали усулларини, илм-фанни ташкил этишнинг пировард натижа учун илмий жамоалар масъулиятини оширишга қаратилган илғор шаклларини тезкорлик билан излашни авж олдириш зарур. Бозор муносабатларига ўтиш шароитида илмгоҳларнинг олимлари ва мутахассислари ўз ишланмаларининг рақобатбардошлигини тасдиқлашларига самарали пировард натижаларга тезроқ эришишларига тўғри келади.

Олимлар билан суҳбатда ҳозир илмий тадқиқотларнинг амалий аҳамиятини оширишга, устивор йўналишларни ривожлантиришга асосий эътиборни қаратиш зарурлиги таъкидланди.

Илмгоҳлар Ғарб мамлакатлари билан бевосита алоқа ўрнатишга, қўшма корхоналар, лабораториялар барпо этиш тўғрисида хорижий фирмалар билан шартнома тузишга ҳаракат қилишлари лозим. Бу эса валюта ишлаб топиш ва шу йўл билан илмий муассасаларнинг моддий-техника ва тажриба ўтказиш базасини мустаҳкамлашга олиб борадиган энг тўғри йўлдир. Қолаверса, деб таъкидлади Президент, ҳукумат ишланмаларни рўёбга чиқаришдан келадиган барча валюта тушумларини ишлаб чиқариш ва илмий мақсадларга сарфлаш учун илмгоҳларнинг ўзида қолдиришни кўзда тутувчи чораларни ишлаб чиқмоқда.

Учрашувда Ўзбекистон Бош вазири А. Муталов, республика Фанлар академиясининг президенти М. С. Салоҳиддинов, давлат маслаҳатчиси С. С. Саидқосимов, Бош вазирнинг ўринбосарлари Р. Ражабов ва М. Қорабоев Тошкент шаҳрининг ҳокими А. И. Фозилбеков иштирок этдилар.

(ЎзА).

Бугунги кун нафаси

ЖЎМҲУРИЯТИМИЗДА

⊙ Тошкентда аҳолига маиший хизмат кўрсатиш корхона ва ташкилотлари республика уюшмасининг таъсис қурултойи ўтказилди. Унда уюшманинг Низоми қабул қилинди, тафтиш комиссиясининг раиси ва аъзолари сайланди. Илгари Ўзбекистон аҳолисига маиший хизмат кўрсатиш корхоналари ва ташкилотлари маркази раисининг ўринбосари бўлиб ишлаган З. Т. Собиров ушбу уюшма раиси этиб сайланди.

⊙ Ўзбекистон Фанлар академияси физиология ва биофизика илмгоҳининг директори Бекжон Ойбекович Тошмуҳамедов республика Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Олий аттестация комиссиясининг раиси этиб тайинланди.

⊙ Америка Қўшма Штатларининг бир гуруҳ шифокорлари Қорақалпоғистоннинг Оролбўйи аҳолисига тиббий ёрдам кўрсатиш учун келди. Врачлар ўзлари билан бирга ушбу минтақа аҳолисига мўлжалланган дори-дармонлардан иборат инсонпарварлик ёрдами ҳам олиб келишди.

⊙ Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош котиби Бутрос Галининг Афғонистон масаласини тинч йўл билан ҳал этиш юзасидан таклифларини қўллаб-қувватлаши тўғрисида баёнот берди.

ҲАМДЎСТЛИКДА

⊙ Россия ҳукумати Қримдан ўз вақтида зўрлаб кўчириб юборилган халқларни, биринчи навбатда ҳозир Россия ҳудудида яшаётган қрим татарларини бу ерга кўчириб келтириш билан боғлиқ тадбирлар учун 700 миллион сўм ажратди. «Интерфакс»нинг маълум қилишича, қрим татарларини кўчириб келтиришни 1995 йилгача тугаллаш кўзда тутиляпти.

⊙ Эрон Ислом Республикасининг нефть вазири Ғулом Ризо Оғазоданинг Ашхободда бўлиши пайтида Туркманистон газини Эрон орқали Туркия ва Европага етказиб бериш тўғрисида ҳукуматлараро битим имзоланди. Эрон бу газ қувурлари қурилишида пудратчи бўлишга тайёрлигини билдирди. Ушбу газ қувурларини 1994 йилнинг бошидаёқ қуриб битказиш мўлжалланяпти.

⊙ Кеча Москвада Россия ҳукумати ислоҳотларини қўллаб-қувватлашга бағишланган 100 минг кишилик митинг бўлиб ўтди. Айни пайтда «Меҳнат Россияси» деб номланган оммавий ташкилот тарафдорлари бу ислоҳотларга норозилик билдирилган митинг ўтказдилар.

⊙ Москва шаҳар тиббиёт ходимлари иш ташлаш комитетлари 20 апрелдан бошлаб ялпи ва муддатсиз иш ташлашларни маълум қилдилар. Унинг биринчи босқичида тиббиёт ходимлари режали операциялар, консультациялар ўтказиш, беморларни касалхоналарга ётқизишдан бош тортишларини билдирдилар. Агар шифокорлар талаблари қондирилмаса, шаҳар иш ташлаш комитети умуман тиббий ёрдам кўрсатишдан бош тортишни ҳам мўлжаллаяпти.

⊙ Гейдар Алиев Озарбайжон Президенти лавозимига номзод қилиб кўрсатилди. Жамоатчилик фикрини ўрганиш бўйича ўтказилган сўнгги сўровларга биноан у Озарбайжон сиёсий арбоблари орасида энг юқори нуфузга эгадир. Гейдар Алиевнинг ўзи «Турон» агентлигининг маълум қилишича, Озарбайжон Олий Кенгашининг Президент сайловларини ўтказиш тўғрисидаги қарорини қўпол хато, деб атади. Унинг фикрича, республикадаги вазият бундай муҳим тадбирни ўтказишга мос эмас.

ХОРИЖДА

⊙ Кобулда Афғонистон вице-президенти Абдураҳим Хатеф мамлакатнинг муваққат Президенти қилиб тайинланганлиги маълум қилинди. Шаҳарда умуман, осойишта вазият сақлаб турилибди.

⊙ Америка Қўшма Штатлари Президенти Жорж Буш Кубага қарши жазо чораларини кучайтирмоқда. Жумладан, Куба билан савдо-сотиқ қилаётган мамлакатлар кемаларининг Америка портларига киришлари ман этилди. Жорж Бушнинг тарқатилган ёзма баёнотида: «Бугунги кунда биз мақсадимиз — Кубага озодликни қайтаришга жуда яқинмиз» дейилади.

⊙ Япснияда чиқадиган «Иомиури» рўзномасининг ёзишича, машҳур рус ёзувчиси Александр Солженицин бу йил ўз Ватанига қайтиб бориш юзасидан кейинги пайтда икки марта Россиянинг Америка Қўшма Штатларидаги элчиси Владимир Лукинга мурожаат қилган. Нобель мукофоти соҳиби бўлган Александр Солженицин 1974 йилда сиёсий қарашлари учун собиқ СССР ҳудудидан чиқариб юборилган эди.

** Рўзнома саҳифаларида учрашув*

МАЖМУА РАҲБАРИ БИЛАН МУЛОҚОТ

МУҲАРРИРИЯТИМИЗГА келаётган хатлар тошкентликларнинг йўловчилар транспорти, телефон ва почта алоқасига, шунингдек, саноатга, айниқса, унинг кенг истеъмол моллари ишлаб чиқарадиган тармоқларига саволлари кўплигидан яққол далолат бериб турибди. Шунинг учун «Оқшом» муштарийлари билан навбатдаги сиртқи мулоқотга ана шу **саноат, транспорт ва алоқа мажмуасининг раҳбари, Тошкент шаҳар Ҳокимининг ўринбосари Юрий Асралович АСЕПКОВ**ни таклиф этдик.

Саноат, транспорт ва алоқа мажмуасига тааллуқли саволларингизни **28 апрелгача 33-29-70** ва **32-53-79** телефонлари орқали беришингиз мумкин. Мактубларингизни эса қуйидаги манзилгоҳга **28 апрелгача** жўнатишларингизни илтимос қиламиз: **700 000, Тошкент шаҳри, ГСП, Ленинград кўчаси, 32, «Тошкент оқшоми» рўзномаси муҳарририяти, «Мажмуа раҳбари билан мулоқот»га.**

Айни пайтда мажмуа раҳбарини бу тармоқдаги камчиликларгина эмас, энг муҳими саноат, транспорт ва алоқа соҳалари ишини яхшилаш юзасидан таклифларингиз, мулоҳазаларингиз жуда-жуда қизиқтиришини эслатиб қўймоқчимиз. Шундай қилиб, савол ва таклифларингизни кутамиз.

** Суратли ахборот*

ЯГОНА ШИФОХОНАГА АЙЛАНТИРИЛДИ

УШБУ шифохона ўз тарихи давомида бир қанча бўлиниш, бирлашиш ва таъмирлаш ишларини бошидан кечирган. Аввалига кичик амбулатория сифатида фаолият кўрсатиб, 1947 йилда эса 47000 аҳолига хизмат кўрсатувчи район шифохонасига айлантирилди. Зилзиладан сўнг эса пойтахтимизнинг Яланғоч даҳасида янги қурилган бинога кўчирилиб, 7-катталар, 14-болалар шифохоналари, 2-аёллар маслаҳатхонаси ҳамда район биохимия тажрибахоналарига бўлиниб ишлай бошлади. Сўнгра шифохоналар яна бирлаштирилди.

Яқинда ана шу шифохона Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш вазирининг ўринбосари, Тошкент шаҳар соғлиқни сақлаш Бош бошқармасининг бошлиғи Қулаҳмад Ризаев ташаббуси билан шаҳар қурилиш-таъмирлаш бошқармаси томонидан қайта таъмирланиб, Куйбишев районининг 7-шифохонаси дейиладиган бўлди. Таъмирлаш ишлари ҳамда қурилиш материалларига ажратилган жами 480 минг сўмнинг 150 минг сўми Куйбишев район ҳокимлиги томонидан берилди. Шифохона 65 минг сўмлик иккита флюорография, лазер қурилмаси, электрокардиография ҳамда физиотерапия аппаратлари билан жиҳозланди. Жарроҳлик бўлими эса кенгайтирилиб, ўн ўринли кундузи ётиб даволанадиган бўлим ташкил этилди. Эндиликда барча шарт-шароит мавжуд бўлган ушбу шифохонада 12500 болалар ҳамда 25000 катталардан иборат бўлган аҳолига турли касбдаги малакали шифокорлар хизмат кўрсатишади.

Шифохонанинг тантанали очилиш маросимида, сўзга чиққанлар аҳоли саломатлиги йўлида амалга оширилаётган ибратли ишлар ҳақида қувониб гапирдилар.

Абдумалик АБДУРАҲМОНОВ.

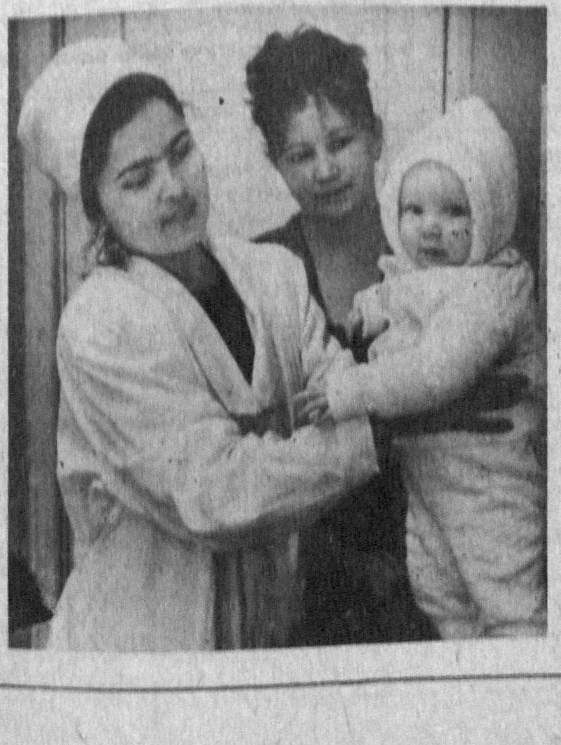

СУРАТЛАРДА: таъмирдан чиққан шифохонада дастлабки беморларга тиббий ёрдам кўрсатиш пайти.

Рустам Шарипов суратлари.

САВОБЛИ ТАДБИР

ТОШКЕНТ вилояти меҳр-шафқат жамғармасининг кўрсатаётган мададидан аҳоли мамнун бўлмоқда. Маълумки, ҳозирги иқтисодий танглик шароитида айниқса кам таъминланган оилалар, ногиронлар, қариялар уйлари, кўп болали оилаларга биринчи навбатда раҳмдиллик ва меҳр-шафқат кўрсатилиши керак. Бинобарин, вилоят жамғармасининг асосий диққат-эътибори ҳам ана шунга қаратилган. Бинобарин жамғарманинг олиб бораётган ишлари диққатга сазовор бўлаётганлигини алоҳида таъкидлаш керак. Бу ўринда бир мисол келтириб ўтиш ўринлидир: В. И. Ленин номидаги болалар жамғармасининг вилоят бўлими, вилоят меҳр-шафқат жамғармаси ва Чирчиқ шаҳар ҳокимлиги ўзаро ҳамкорликда ўтган ойда меҳр-шафқат марафонини ўтказган эди.

— Ана шу ишларнинг бевосита давоми сифатида яна бир яхши ва хайрли тадбирга қўл урилди, — дейди Тошкент вилояти маданият бошқармасининг бошлиғи Э. Солиҳов. — Шу йилнинг 25 апрель куни соат 11 да Ҳамза номидаги ўзбек Давлат академик драма театри биносида вилоят меҳр-шафқат жамғармаси, В. И. Ленин номли болалар жамғармасининг вилоят бўлими Чирчиқ шаҳар ҳокимлиги билан ҳамкорликда меҳр-шафқат хайрия кимошди савдосини ўтказадилар. Шу куни бу ердаги кимошди савдосида замонавий кундалик эҳтиёждаги саноат моллари, музлатгичлар, рангли телевизорлар, чанг ютгич, кир ювиш машиналари, кондиционер, тикув машиналари ҳамда спорт анжомлари, гиламлар, аёлларнинг чиройини очадиган, фақат бир нусхада ишланган безак ва тақинчоқлари сотилади. Хайрия савдосига ташриф буюрадиган кишилар вилоят маданият бошқармаси қошида ташкил топган маданият ва санъатни ривожлантириш жамғармаси ишларининг кенг омма эътиборига ҳавола этилишининг гувоҳи бўлибгина қолмай, балки шу билан бир қаторда республиканинг таниқли санъаткорлари ижросидаги куй ва қўшиқларни эшитадилар, рақсларни томоша қиладилар, «Камолот», «Қизиқчи» жумҳурият кўрик-танловларининг ғолиб ва совриндорлари билан учрашиб, мароқли ҳордиқ чиқарадилар.

Ушбу хайрия тадбирига ҳозирги танг шароитда иқтисодимиз таянчи сифатида майдонга чиқаётган биржаларнинг раҳбарлари, ишбилармон кишилар, ширкатлар, қўшма кичик корхоналарнинг раҳбарлари таклиф этиладилар. Чипталарни эса театр кассасидан соат 11 дан сотиб олиш мумкин.

Сўзимизни мухтасар этиб, шуни айтмоқчимизки, ушбу тадбирдан тушган маблағ фақат хайрия ва савоб ишларга йўналтирилади. Кимошди савдосининг ана шу жиҳати эса ҳар қанча таҳсинга лойиқдир.

Собир БОТИРОВ.

ЎЛКАШУНОСЛАР БАҲСИ

ЯҚИНДА Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг мажлисхонасида «Ўз ўлкангни бил ва уни ўрган» шиори остида ёш сайёҳларнинг ўлкашунослик мусобақаси бўлиб ўтди. Шаҳримиздаги бир қанча мактабларнинг юқори синф ўқувчилари иштирок этган бу мусобақани Шавкат Назаров бошчилигидаги Республика ёш сайёҳлар манзилгоҳининг ходимлари бошқаришди.

Ўлкамиз табиати, экологияси, тарихи, хўжалиги, санъати ҳамда фани бўйича билими синалган ўқувчилар мусобақасида 38 очко тўплангай Н. Рудикова раҳбарлигидаги «Тарихчи-ўлкашунослар» гуруҳи биринчи, И. Отажонов бошчилигидаги 148-мактабнинг «Жуғрофий ўлкашунослар» гуруҳи 34 очко билан иккинчи, Н. Колесникова раҳбарлигидаги «Ёш экологлар» гуруҳи эса 19 очко билан учинчи ўринларни эгаллашди. Энг муҳими илк бор ўтказилган ушбу қизғин, баҳсли мусобақа ўқувчи-ёшларни миллатидан қатъи назар ўз ўлкасини батафсилроқ билишга ўта чанқоқлиги маълум бўлди. Мусобақа якунида ўқувчилар халқ хўжалиги ютуқларининг кўргазмалари билан танишдилар.

Исмоил ОТАЖОНОВ.

** ХДП: ташкилот нуфузи*

ИСТИҚБОЛ ПОЙДЕВОРИ

ЎЗБЕКИСТОН Халқ демократик партиясининг таъсис қурултойидан буён беш ой вақт ўтди. Ана шу фурсат давомида янги партия ходимлари оёққа туриб олиб, ишга киришдилар. Одамларни ижтимоий ҳимоялаш, меҳнаткашлар онгида мустақиллик сиёсатини шакллантиришда сиёсий ташкилот нуфузини кучайтира бошладилар. Ана шу хусусда, мухбиримиз Ўзбекистон Халқ демократик партияси Акмал Икромов район кенгашининг биринчи котиби Шуҳрат Ёқубов билан суҳбатлашди.

— Шуҳрат Шарипович, турмуш кечириш кун сайин оғирлашиб бораётган, унинг устига республикамизда кўппартиялилик жорий бўлган ҳозирги шароитда партия ходими бўлиш ғоят оғир. Буни ҳамма англаб турибди. Ана шундай машаққатли даврда, яъни кўпчилик ўзини сиёсатдан четга олишга интилаётган кунларда нима учун Сиз қийин вазифа — партия саркотиблигига мойиллик бердингиз! Қаламингиз чархланган, бадиий ижод билан шуғуллансангиз яхши эмасмиди!

— Ҳақиқатан ҳам бадиий ижоднинг мафтуниман. Шекспир, Гёте, Байрон, Шиллер, Бальзак асарларини, умуман Европа классик адабиётини севаман. Уларнинг ўз она тилидаги асарлари асл нусхаларини мутолаа қиламан. Лекин, бу Навоий, Фузулий, Жомий, Фурқат, Фитрат ижодини камситиш, деган гап эмас. Мовароуннаҳр классик адабиётини Европа классиклари ижоди билан ҳамоҳангликда ўрганиш менинг ишимга ва ижодимга қанот бағишламоқда. Ижодий машқларим Жамол Камол оқ йўл тилаганидан буён республика матбуотида қатор йиллардн бери мунтазам чоп этилаяпти.

Энди партиявий иш хусусида гапирадиган бўлсак, эсингиздами партиянинг янгиланиши бундан анча аввал бошланган эди. Ўзбекистон Компартияси XXII съездининг ҳар иккала босқичи давомида у ўзининг Ҳаракат дастури ва Низомини Ўзбекистон шароитига мослаб қабул қилди. Бироқ бу марказга ёқмади. Чунки, мазкур ҳужжатларда партиямиз, қолаверса халқимиз мустақиллигининг илк шабадаси ошкора баёнланган эди.

У пайтлари шаҳар партия комитетида ишлардим. Мафкура бўлимида лектор ва йўриқчи бўлиб ишлаганлигим учун жойларда, одамлар орасида кўп бўлар эдим. Ошкора мулоқотларда қатнашардим. Суҳбатлар жараёнида меҳнаткашларнинг коммунистлар партияси сиёсатидан толиққанлиги шундоқ сезилиб турарди. Марказдан ўтказилаётган сиёсатнинг жойларда фойда бермаслигини, Компартияга янгидан келган раҳбарлар англаб етганлигини айтганимда кишиларнинг юзлари ёришиб кетар эди. Ҳақиқатан ҳам кўр-кўрона қабул қилинган қарорлар ва қоғозбозликлардан фойда чиқмаслиги равшанлашганди. Коммунистлар ҳам, халқ ҳам эскича бошқариш ва яшаш энди мумкин эмаслигини тушуниб етган эдилар.

Ўша пайтлардан бошлаб Ўзбекистон ҳаётида катта ўзгаришлар юз бериши мумкинлигини ҳамда шу ўзгаришларда иштирок этишим зарурлигини англадим. Партия иши менга касб бўлиб қолди. Партия мени Акмал Икромов районига ишга юборди. Ўзбекистон ХДПси Ўзбекистон Компартияси негизида тузилса-да, у ўзини парламент услубида ишлайдиган партия ва фақат унинг мулкигагина ворис, деб эълон қилди. Ўзбекистон Халқ демократик партияси район ташкилотининг таъсис қурултойида эса ХДП аъзолари менга катта ишонч билдирдилар. Район кенгашининг биринчи котиби ва ижроия бюро аъзоси этиб сайландим. Зиммамдаги масъулият ошди. Унинг устига ишончни оқлаш учун ҳам фидойилик билан ишлашга аҳд қилдим.

Ҳар қандай сиёсий партия Дастурини агар у виждонимга, дунёқарашларим ва эътиқодимга маъқул бўлмаса миллатнинг равнақи, порлоқ келажаги, авлодларимиз бахтидан юқори қўя олмайман. Бундай шахсий фикрларимни кенг меҳнаткашлар оммасига ошкор айтганлигим туфайли районимизда янги партияга аъзо бўлувчилар сафи орта борди.

Ҳозирги кунда 20 миллат вакилидан иборат бўлган 2002 нафар ХДП аъзоси 76 жойдаги бошланғич ташкилотларимизга уюшиб турибди. Уларнинг 487 нафари илғор фикрли кишилар партияси тақдири билан ўз тақдирларини илк бор боғладилар. Шуниси қувончлики, партияга янгидан аъзо бўлганларнинг ўртача ёши — 35 ни ташкил этади.

— Компартияни бўлар-бўлмас гуноҳларда айблашаяпти, ҳатто уни жиноятчи ташкилот деювчилар ҳам чиқиб қолди. Сиз Компартиянинг бошқарув идораларида ишлагансиз, бу фикрларга қандай қарайсиз!

— Назаримда айб Компартияда эмас. Гуноҳ —Компартияни ёмон отлиқ қилган, унинг бошқарув маҳкамаларига жойлашиб олган корчалонларда эди. Улар иш билганларни ёқтирмас эдилар. Мансаб курсисидан ажралиб қолишдан чўчирдилар. Ишчан, лаёқатли ва билимли кадрларни йўқотишга интилишарди. Ана шунақанги тоифадаги кишиларнинг касри бутун Компартияни гуноҳкор ва жиноятчига чиқарди. Буни халқимиз энди тушунмоқда. Компартия инқирозининг туб моҳиятини англаб етмоқда.

Айримлар Компартия бошқаруви маҳкамаларида ишлаганлар яна янги партия бошқаруви идораларига жойлашиб олдилар, аҳвол ўзгармайди, деб юришибди. Бу—бутунлай нотўғри. Негаки, Ўзбекистон ХДПси парламент типидаги партиядир. У илгаригидек тўғридан-тўғри давлат ҳокимияти вазифаларини ўз бўйнига ололмайди. Янгича ва мустақил ишлайди. Давлат ҳокимияти вазифаларига эса ХДП аъзолари бўлган депутатлар орқалигина аралаша олади, холос. Бу ҳам мустақилликнинг бир шарофати, албатта.

— Инглиз, француз, лотин тилларини жуда яхши биласиз. Иқтисод дорилфунунини битиргансиз, халқ хўжалигини режалаштириш бўйича мутахассиссиз. Билимларингиз ва тажрибангизга таяниб, мустақиллигимизни мустаҳкамлашда ёшлар тарбияси масалаларида нима дея оласиз!

— Аввало ёшларимизни Ўзбекистондек серқуёш ватанимизни севиш, уни ардоқлаш руҳида тарбиялашни биринчи ўринга олиб чиқиш керак, деб биламан. Ёшларимиз онгига боғча ва мактабдан бошлаб Ватанга, унинг нуфузи бўлган байроғига садоқатни сингдириб бормас эканмиз, кутилган натижага эришишимиз мушкуллашади. Шунинг учун Ўзбекистон тарихи каби урф-одатларимизни ва қадриятларимизни ўргатишни мактаб дарсликларига киритиш керак. Миллий маданиятимиз тараққиётини асрларга бўлиб, шу бўйича ўрганиш одат тусига айланмоғи лозим. Уларни ўрганган ва ўзлаштирган ёшлар шубҳасиз ўз-ўзидан чет тилларни ўрганишга киришадилар. Негаки, билимли кишиларда тилларни ўрганишга мойиллик кучая боради.

Янги ишни, янги сиёсат юмушини янги одамлар қилиши керак. Ҳозирдан биз ёш авлодни келажак юмушларига тайёрлаб бормас эканмиз, жуда қисқа вақт ичида ривожланишдан тўхтаб қолишимиз мумкин. Шунинг учун Олий Кенгаш қўмиталари ва комиссияси дастурлар тайёрлаб, тезлик билан тегишли қонунлар қабул қилиши, ходимларимиз жаҳон илмини пухта эгаллаб, уни Ўзбекистон заминига хизмат қилишига эришиши лозим.

Бозор иқтисодиёти тақчиллигидан бирданига қутулиб бўлмаслигини бугунги кунда оддий фуқаро ҳам билади. Чунки, томга бирданига чиқиб бўлмагани каби экилган дарахтнинг мевага кириши учун ҳам 3—4 йил керак бўлади. Бу борада республика Президенти ва ҳукумати хайрли ишларни бошлади. Ёшлар чет элларда ўқитилаяпти. Танқисликдан чиқишга пойдевор қўйилмоқда. Эндиликда ҳаммамиз Президентга кўмаклашиб, қўйилган пойдевор устига ғишт теришни дадил давом эттирмоғимиз даркор. Бир-биримизни тушунадиган ва биладиган яхлит командадек ҳаракат қилишимиз лозим деб ўйлайман.

— ХДП аъзоларининг шу кеча-кундуздаги фаолияти ҳақида ҳам икки оғиз фикр айтсангиз.

— Аъзоларимиз шу кеча-кундузда Республикамиз Президенти Ислом Каримов олиб бораётган сиёсатни қўллаб-қувватлабгина қолмай, балки шу сиёсатни амалга оширишга астойдил кўмаклашмоқдалар.

Чунки ХДП аъзоларининг асосий қисми Президент Фармонларининг бажарилишини назорат этувчи давлат ташкилотларида ишлашади. Улар ҳар бир меҳнаткашга Президент Фармонларини бажаришнинг муайян йўллари нималардан иборат эканлигини мисоллар билан тушунтирмоқдалар. Тақчилликни тезроқ бартараф этиш чораларини ўргатмоқдалар. Бундай иш юритишимиз шубҳасиз ўз самарасини кўрсатаяпти. Халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш районимизда 1992 йилнинг биринчи чорагида ўтган йилнинг шу даврига нисбатан анчага ошганлиги фикримнинг исботидир.

Суҳбатдош
Худойназар ҒОЙИБОВ.

● Абдусаттор Раҳимов шаҳримиздаги 1-ёғочни қайта ишлаш корхонасида 18 йилдан бери самарали меҳнат қилиб келади. У шу йиллар мобайнида шогирдларига ҳам касб сирларини ўргатди. Айни пайтда бу ёшлар ишда сифат ва самарадорликка эришиб, устоз ишончини оқламоқда.

СУРАТДА: Абдусаттор Раҳимов иш устида.

Усмон Усмонов сурати. ●

** Тошкент шаҳар Ҳокими ижроия маҳкамасида*

ДАВЛАТ ТИЛИ ТЎҒРИСИДАГИ ҚОНУН — АМАЛДА

ТОШКЕНТ шаҳар Ҳокими Атҳамбек Фозилбеков ўз фармойиши билан Тошкент шаҳар Ҳокими ижроия маҳкамаси қошидаги атамалар комиссиясининг Низоми ва таркибини тасдиқлади. Бинобарин, ана шу комиссия зиммасига қуйидаги вазифалар юклатилган:

— район ҳокимларининг таклифларига, жумҳурият ташкилотлари ва муассасаларининг расмий илтимосномалари ҳамда таклифларига асосланиб, кўчаларга, шоҳкўчаларга, майдонларга, ўқув юртларига, метро бекатларига ва бошқаларга ном бериш ҳамда қайта номлаш бўйича таклифлар ва қарорлар тайёрлаш;

— районларнинг хотира номлари, кўчаларнинг, майдонларнинг хотира номларини муҳофаза қилишни таъминлаш бўйича, шаҳарларнинг тарихини жумҳуриятнинг буюк арбоблари, фан, маданият намояндалари хотирасини абадийлаштирувчи тарихий воқеаларни акс эттирувчи номларни сақлаб қолиш бўйича, илгари олиб ташланган номларни тиклаш бўйича таклифлар тайёрлаш;

— хотира тахтачаларида тушунтириш матнлари лойиҳасини тайёрлаш.

Атоқли давлат арбобларининг, машҳур фан ва техника, маданият ва санъат, халқ хўжалиги намояндаларининг хотирасини абадийлаштириш, уларнинг номи билан шаҳарнинг турли жабҳаларини номлаш (улар вафотидан камида 5 йил ўтгандан сўнг кўриб чиқилади) белгилаб қўйилди.

Айрим ҳолларда, хотирасини абадийлаштириш тўғрисида юқори идораларнинг фармойиши қабул қилинганда қарор мазкур фармойишга мувофиқ чиқарилади.

Атамалар комиссияси таклиф этиладиган ва ном бериладиган кўчаларни қуйидаги ташкилотлар билан келишиб олиши керак:

— тарихий воқеалар ва ижтимоий-сиёсий арбоблар хотирасини абадийлаштириш бўйича номларни Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси тарих илмгоҳи билан;

— фан ва техника, саноат ва қурилиш ҳамда халқ хўжалигининг бошқа тармоқлари намояндаларининг хотирасини абадийлаштириш учун Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси ва тегишли вазирликлар ҳамда муассасалар билан;

— Улуғ Ватан урушининг тарихи, уруш қаҳрамонлари, буюк лашкарбошилар хотирасини абадийлаштириш бўйича Ўзбекистон Республикаси мудофаа ишлари вазирлиги, уруш фахрийларининг республика ва шаҳар кенгашлари билан;

— маданият ва санъат намояндаларининг хотирасини абадийлаштириш учун ижодий уюшмаларнинг бошқаруви ва Ўзбекистон Республикаси маданият ишлари вазирлиги билан.

Атамалар комиссияси кўчаларга ном бериш, қайта номлаш ва номларни олиб ташлаш тўғрисидаги тавсияномаларни меъморчилик ва шаҳарсозлик бош бошқармасига расмий хат билан йўллайди. У эса ўз навбатида меъморчилик-режалаштириш ва жой ҳажмини ҳисобга олиб, шунингдек иморатларнинг хусусиятларидан келиб чиқиб жойларни номлаш юзасидан тегишли хулоса чиқаради.

Тошкент шаҳар Ҳокими ижроия маҳкамаси қошидаги атамалар комиссиясининг раиси этиб фалсафа фанлари номзоди, Тошкент шаҳар Кенгашининг маданият, фан, халқ таълимоти, ахборот, ошкоралик ва ташқи алоқаларга доир доимий комиссиясининг раиси Аъло Хўжаев, унинг ўринбосари этиб тарих фанлари доктори, профессор, педагогика илмий-тадқиқот институтининг директори Қодир Фозилхўжаев ва Тошкент шаҳар Ҳокимининг ўринбосари Карим Расулов тасдиқланди. Комиссия таркибига таниқли олимлар, ижодий уюшмаларнинг, оммавий ахборот воситалари, архивлар, жамоат ташкилотларининг вакиллари киритилди.

Куни-кеча атамалар комиссиясининг мажлиси бўлиб ўтди. Комиссия раиси Аъло Хўжаев Тошкент шаҳар Ҳокимининг атамалар комиссияси тўғрисидаги фармойиши билан таништирди. Мажлисда жамоатчиликнинг, меҳнат жамоалари, муассасалар, ташкилотлар, айрим ҳамшаҳарларнинг Тошкент шаҳри районлари, метро бекатлари, кўчалари, майдонларини қайта номлаш бўйича тавсияномалари қараб чиқилди.

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ АЙРИМ КЎЧАЛАР, МАКТАБЛАР, МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒЛАРИ, МЕТРО БЕКАТЛАРИНИ ҚАЙТА НОМЛАШ ВА ЁДГОРЛИК ЛАВҲАЛАРИ ЎРНАТИШ ТЎҒРИСИДА

ТОШКЕНТ шаҳар Ҳокими Атҳамбек Фозилбеков Тошкент шаҳридаги айрим кўчалар, мактаблар, маданият ва истироҳат боғлари, метро бекатлари номини ўзгартириш ва ёдгорлик лавҳаларини ўрнатиш тўғрисидаги район Кенгашларининг қарорлари, меҳнат жамоалари, жамоатчилик вакилларининг расмий илтимослари асосида ва шаҳар атамалар комиссиясининг таклифини кўриб чиқиб, уларнинг илтимосини қондиришга қарор қилди:

— Тошкент шаҳар маданият бош бошқармасининг Горький номидаги маданият ва истироҳат боғини янги «Меҳржон» номи билан аташ тўғрисидаги;

— Абу Райҳон Беруний номидаги Тошкент Давлат техника университетининг олий ўқув юртлари шаҳарчасини Университет шаҳарчаси, Мирошкина кўчасини Университет кўчаси деб ўзгартириш ҳақидаги;

— Тошкент қоғоз ижара корхонасининг корхона номини «Ўзбекистон қоғози» ижара корхонаси (қисқартирилгани «Ўзбекқоғози ИК») деб аташ тўғрисидаги;

— Тошкент шаҳар соғлиқни сақлаш бош бошқармасининг СССР Тиббиёт фанлари академияси ва Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, профессор Эргаш Исабоевич Отахоновнинг хотирасини абадийлаштириш мақсадида Тошкент шаҳар физиотерапия касалхонасига унинг номини бериш тўғрисидаги;

Киров район халқ таълими бўлими маблағлари ҳисобига байналмилалчи-жангчи Шукрулло Ҳошимович Мўминов ўқиган 273-мактабга ёдгорлик лавҳаси ўрнатилсин.

Меҳнат жамоаларининг, жамоатчилик вакилларининг Тошкент шаҳридаги айрим кўчалар, мактабларни қайта номлаш тўғрисидаги илтимоси қондирилсин:

Ҳозирги номи	Янги номи	Изоҳ ва қўшимчалар
Фрунзе райони		
Аҳмад Донской кўчаси	Акбар Асқаров кўчаси	Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби, профессор, Ражабий номли маҳаллада яшовчи аҳоли сўрови.
Чилонзор райони		
Погодин кўчаси	Имомжон Икромов кўчаси	Ўзбекистон халқ артисти, III Чарх-Камолон номли маҳаллада яшовчи аҳоли сўрови.
Бектемир райони		
Усмон Юсупов кўчаси	Мухтор Авезов кўчаси	Таниқли қозоқ ёзувчиси, Бектемир районн депутатлари таклифи. Октябрь районида У. Юсупов кўчаси бор.
Усмон Юсупов 1-тор кўчаси	Мухтор Авезов 1-тор кўчаси	
Усмон Юсупов 2-тор кўчаси	Мухтор Авезов 2-тор кўчаси	
Усмон Юсупов 3-тор кўчаси	Мухтор Авезов 3-тор кўчаси	
Лихачёв кўчаси	Ҳусайн Бойқаро кўчаси	XV аср давлат арбоби, шоир.
Безимянная кўчаси	Чо-Мен-Хи кўчаси	Таниқли корейс ёзувчиси, «Бирodарлик» маърифий маркази таклифи.
Сергели райони		
Проектная Г—64М кўчаси	Мирзо Турсунзода кўчаси	Тожик классик адабиётининг намояндаси. Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси таклифи.
С. Раҳимов райони		
261-мактаб	Шоаҳмад Шомуҳамедов номли 261-мактаб	Ўзбекистонда хизмат кўрсатган ўқитувчи, халқ маорифи аълочиси, С. Раҳимов район халқ таълими бўлими таклифи.
298-мактаб	Карим Расулов номли 298-мактаб	Ўзбекистонда хизмат кўрсатган ўқитувчи, халқ маорифи аълочиси, С. Раҳимов район халқ таълими бўлими таклифи.

Ўзбекистон Республикасининг «Давлат тили тўғрисида»ги Қонунининг 24-моддасига биноан Тошкент шаҳридаги метрополитен бекатлари қуйидагича қайта номлансин

	Ҳозирги номи	Янги номи		Изоҳ ва қўшимчалар
	Сабира Рахимова	Собир Раҳимов		
	Чиланзар	Чилонзор		
	Дружба Народов	Халқлар Дўстлиги		
	Пахтакор	Пахтакор		
	Мустакиллик майдони	Мустақиллик майдони		
	Хамида Алимжана	Ҳамид Олимжон		
	Пушкинская	Пушкин		
	Максима Горького	Максим Горький		
	Чкаловская	Чкалов		
Станция	Ташсельмаш	Машинасозлар	бекати	В. И. Ленин номидаги Тошкент метролитени таклифи.
	Айбек	Ойбек		
	Проспект космонавтов	Космонавтлар		
	Узбекистанская	Ўзбекистон		
	Алишера Наваи	Алишер Навоий		
	Гафура Гуляма	Ғафур Ғулом		
	Чорсу	Чорсу		
	Тинчлик	Тинчлик		
	Беруний	Беруний		
	Улуғбек	Минор		
	50 лет СССР	Улуғбек		
	Комсомольская	Ёшлик		

** Диққат, янгилик!*

КЎЧМА ОШХОНА

АГАР кўзингиз тушган бўлса шаҳримиз кўчаларида шундай автобус пайдо бўлди. У 1-автокорхонага қарашлидир. Гап шундаки, йил бошидан бошлаб бу ерда кўчма ошхона ташкил этилди. Бунинг учун махсус автобус ва икки нафар ошпаз ажратилди. Ошпазнинг бири ҳайдовчилик вазифасини ҳам ўтайди.

— Махсус автобус ошхона ҳолатига келтирилгач, ижара асосида ишни бошладик, — дейди бош ошпаз ва ҳайдовчи Нурмуҳаммад Турсунов. — Яхши ният билан бошлаган ишимиз ижобий самара берди, десам янглишмайман. Чунки бу усул энг аввало ҳайдовчиларнинг тушлик вақтларини иқтисод қилишда қўл келмоқда. Вақт ҳисобига кетадиган сарф-харажат мобайнида, улар бироз бўлсада ҳордиқ чиқаришга улгуришаётир. Бунинг устига ҳозирги вақтда шаҳар ошхоналари шанба ва якшанба кунлари тўлиқ ишламайдиган одат чиқарган. Овқатланиш жиддий муаммо бўлиб қолганлигини ҳисобга олиб биз ҳар куни миллий таомлар билан корхонамиз ҳайдовчиларининг хизматида бўламиз.

Афсуски ҳозирча бундай кўчма ошхона биргина 1-автокорхонададир. Ажаб эмаски, келгусида бошқа автокорхоналарнинг мутасаддилари ҳам бундан ибрат олиб ҳайдовчилар учун шундай қулайликлар яратишса.

Гулзода МАМБЕТОВА.

СУРАТЛАРДА: кўчма ошхонада тамадди вақти.

Андрей Пишненко суратлари.

Адабиёт ва санъат

УМИДЛИ ЁШЛАР

ГЛИЭР номли жумҳурият мусиқа мактаби ёш истеъдодлар учун чинакам камолот ва маҳорат даргоҳига айланиб қолган. Бу йирик санъат маърифати ўчоғида таҳсил кўраётган қобилиятли ўғил ва қизлар анчагина.

Торли чолғу мусиқа асбоблари синфида ҳам умидли истеъдодларни учратасиз. Иқтидорли талаба Жаҳонгир Азимхўжаев ҳам моҳир созанда бўлиб вояга етмоқда.

Истиқболи порлоқ бу ўқувчи яқинда уюштирилган кўрик-танловда муваффақиятли қатнашиб ғолиблар қаторидан ўрин олди. М. Ашрафий номидаги Тошкент давлат консерваториясининг мураббийлари ҳакамлигида бўлган бу жиддий ижодий синов мусиқа мактабининг 65 йиллигига бағишланди ҳамда унда яна бир неча қобилиятли ёшлар муваффақият қозондилар.

Акром АБЗАЛОВ.

* *Мирзо БОБУР сабоқлари*

«СОЗУ ХОНАНДА БИЛА СОҚИЮ САҲБО БОРМУ?..»

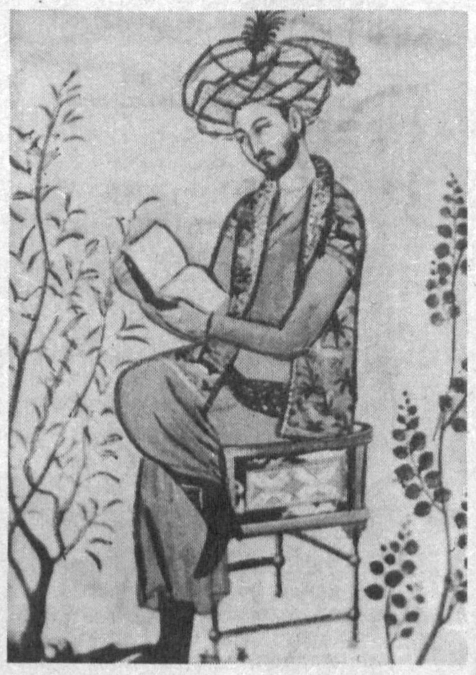

Билингким, аҳли соз, аҳли овозларни ғоят қадрламак, аларнинг илкида орому лаззат оҳанглари борлигини ҳар лаҳза билмак керакдур. Пайтики келиб, сим торлардин чиққан оҳанглар жисму жонингга тириклик ато этгай, елкангдаги ғам тоғини даф этгай.

ОТЛАР ҳориган, одамларнинг кўнгли суҳбат, ором тилар эди. Сешанба куни Шоҳ Ҳасан Шоҳбек чоғир суҳбатига ижозат тилади. Бобур Мирзо содиқ кишисига илтифот ила қаради.

— Мен майдин парҳез қиладурмен. Алар мендан истиҳола этсалар не бўлур.

Шоҳ Ҳасан таъзим қилди:

— Бир нави йўл топурмиз, ҳазратим.

— Ҳеч қачон бундоқ бўлмайдур, — деди Бобур Мирзо, — мен ҳушёр ўлтуриб жамиъ чоғир иртикоб этгайлар ва мен соппа-соғ туриб, бир бўлак ўзини масту шароб қилгайлар. Келинг, менинг қошимда ичинглар, мен замоне тафарруж қилай. Аҳли нағмани ҳам тиланг, мунтазирмен. Шоҳ Ҳасан таъзим қилди:

— Амрлари бош устига, ҳазратим...

Мирзо Бобурнинг хос уйига бирин-кетин суҳбатдошлар кириб кела бошлашди.

⊙

ТЕНГИ йўқ «Бобурнома»нинг саҳифаларида Мирзо Бобурнинг ҳордиқ онлари тасвирланган саҳифалар унчалик кўп эмас. Лекин уларда чоғир базми иштирокчилари орасида аҳли нағма, албатта, бўлар эди. Хусусан уд усталарининг муборак номи алоҳида қайд этилганким, буни Бобур ҳазратлари мусиқани жон-дилдан севганидан далолат деб билмоқлик керак.

Киши ҳар қачон юраги тўлиқса, ўзини қўярга жой тополмаса, албатта, таскин, ором излайди. Во ажаб, бу таскин бир пиёла шаробу гулгунда ёинки совуқ торларда эмиш...

Совуқ торларни ким дунёга келтирар экан?

Дўстим Шербой билан суҳбатлашиб ўтирган киши диққатимни ўзига тортди.

— Танишинглар, — Шербой такаллуф қилди, — уста Абдунаби Абдуғофур ўғли. Кўп чиғириқлардан ўтган, аммоки ўз касбига хиёнат қилмаган.

«Касбига хиёнат қилмаган» уста, ниҳоят, «қўлимга тушди».

— Менинг меҳнаткаш сифатида иш бошлаганим 1941 йилдан ҳисобланади. Ўсмир эдим. Колхозда ишлардим. Кейин «Автотрактордеталь» (ҳозирги «Ташсельмаш») заводида шогирд бўлдим. Олти йил ишчиликнинг нонини едим.

Мен устанинг серпай, салкам иккиуч қадоқ келадиган қўлларига қараб ўйлайман: наҳотки шу қўл нозик торларни ясай олса?

— Шундан кейин олий билимгоҳга келдим, — давом этарди уста, — мусиқа устахонасида ишлай бошладим.

— Заводдан — нозик торларга! — дедим кулиб, қандай қилиб шу забардаст қўллар нозик торларга кўникди?

— Кўникар экан-да! — уста завқ билан давом этди, яратар экан-да. Ҳамма шунга ҳайрон-да. Бўйи-бастим ҳам жуда чолғу асбоблари ясайдиган даражада хушбичим эмас. — Устанинг саволимдан зиғирчалик хафа бўлмаганлиги кўриниб турарди. — Устозим Ҳожи ота деган бўлгувчи эди. Созларни таъмирлаш борасида у кишидан кўп нарса ўрганганман. Кўнгилда мусиқага ишқибозлик бўлса мен нима қилай, ахир!

— Ўзи мусиқа оламида сизбоп иш борми? — ҳазил аралаш сўрадим.

— Бор, иш ҳамма вақт топилади. — Сурнайнинг скажнаси, доирага ҳалқа, танбурга ноxун, айтаверсам гап кўп, ука. Ўзи жудаям майда ишу лекин жуда аҳамияти катта. Ҳожи устам шундоқ деб кўп такрорлагувчи эди. Шу сабаб созанда аҳли борки барчаси мени танийди. «Биз билан бирга куй чалаётгандексиз дейишади. Лекин бу устахонага бошлаб келган улкан орзум бошқа эди-да, асли.

— Ўша орзуингизга эришдингизми?

— Эришдим десам бўлади. Орзум — бир-иккита ажойиб соз яратиш эди. Билмадим у қанчалар ўзгаларга манзур бўлар экан. — Уста Наби андак жим қолдилар. — Мен асли рубобни ҳушлайман. Биринчи ясаган созим ҳам рубоб. Бухоролик Сулаймон Тахалов деган созанда бўлар эди. Энди симларга жон киргизиб юборар эди. Ўша кишига 1954 йилда рубоб ясаб берганман. Миллий созлар менинг дилу жоним.

Уста шогирдларидан фахр билан сўзлади. Уларнинг фидойиликларини алқади. Фақат узоқ йиллар қилган меҳнати эвазига Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими фахрий унвонига сазовор бўлганини айтмади. Андиша қилди чоғи. Гап айланиб келиб ғижжакка тақалди.

— Энг ажиб чолғу ғижжак бўлса керак, — деди уста. — Негаки камонни шундай теккизсангиз симлар бирам нола қиладики...

⊙

ЧОҒИР базми авжига чиқди. Улар Мирзо Бобур ҳузурида эканликларини ҳам унутиб алмойи-алжойи ҳазил қилмоққа бошладилар. Бобур ним табассум билан уларга қараб ўтирар экан дилида чақиндек ушбу сатрлар уйғонди:

Ғар руҳ дам этса эрди оҳанги нағам,
Мажлисда не ҳузн қолур эрдию не ғам.
Ғар борғани руҳ дам беринг мажлисдин
Мажлис элиға не руҳ қолдию недам.

Мирзо эшик оғаси Сайид Қосимга буюрди:

— Чолғувчини зуд чорланг.

Удини қўлтиқлаган Ниёзий аҳли мажлисга таъзим ила кириб келди.

— Чолинг, — деди Мирзо Бобур. — Шундай чолинки мен ҳам, пайдар-пай чоғир сипқоргандек сархуш бўлай.

— Бажо ҳазратим! — удини созлади Ниёзий.

Торлар оҳиста садо таратди. Улар гоҳ баланд, гоҳ паст пардаларда янграрди. Гўё чолғувчи Бобурнинг юрагига келиб туташган етмиш икки томирни бир-бир чертмоқда эди, садо симлардан эмас, Мирзонинг юрагидан чиқмоқда эди.

Мирзо Бобур куй сеҳрига маст бўлиб тонг қотган эди. Сармаст беклар, саркардалар ҳам бирин-кетин бепарда сўзлашдан тўхтаган, уд чолғувчига сархуш кўзларини қадамоқда эдилар...

⊙

— БИР соз ясабсиз, уста, таърифини эшитиш насиб этди, — дедим унга синчков тикилиб.

— Бир эмас, икки соз ясадим, — қувватлади уста. — Бирини устоз Навоийнинг 550 йиллигига бағишладим. У ғижжак эди. Олиб бориб музейга топширдим. Кўп гўзал эди. Шунинг учун ҳам етти ой меҳнат талаб қилди. Бир дона ясадим, холос. Хурсандлигим устоднинг руҳи покларига муносиб бўлди.

— Иккинчисичи?

— Иккинчисининг ҳам тарихи узоқ. Сизга айтсам ишонмассиз. 15 йил давомида муносиб ёғоч изладик. Шогирдим Андижондаги мусиқа мактабининг муаллими Абдумалик Мадраимов сўзларимга гувоҳ.

— Ундан сўрашга сўрайман-а, лекин ўзи қаерда? — дедим.

— Шу ерда, — уста Абдунаби ўрнидан қўзғалди. — Бизга халақит бермаслик учун кутиб турибди. Омадингиз-да бу ҳам.

Абдумалик устасига ўхшаш самимий йигит экан, дарҳол тиллашиб кетдик.

— Бобур саройида ўзбек ва шарқ халқлари мусиқа созларини яратувчи усталар бўлганлиги бежиз эмас. Ал-Форобий яшаган даврдаги 2 торли рубобни Бобур томонидан янги такомиллашган 4 торли, 8 торли нусхаларини яратганлар. Рубобга ўхшаган соз билан «қомус»ни такомиллаштириб янги мусиқа сози ихтироси ҳам Бобур истагига кўра яратилган. Не афсуслар бўлсинким Бобур ва Бобурийлар сулоласи яшаган даврида қўлланилган мусиқа созларининг асл нусхалари бизгача етиб келмаган, — ёниб ҳикоя қилади Абдумалик. — Лекин бу созларнинг нусхалари Бобур асарига чизилган ва Акбаршоҳ томонидан тўпланган миниатюраларда жамдир. Бобур асарларига чизилган миниатюраларда дутор, ғижжак, чанг, танбур, уд, лютна, доира, карнай, сурнай ва ноғоралар тасвирланган. Ҳозирги кунда Ҳиндистонда қўлланилаётган мусиқа созлари ичида сурнай, доира, ноғора, дилробо, руд созлари ҳақида Ҳиндистондан келган меҳмонлардан, талабалардан маълумотлар олишга муяссар бўлдик.

Бобурнинг 510 йиллик тўйига атаб, Бобур давридаги созлар нусхасига ўхшаган ва йўқ бўлиб кетган янги созни устозим Абдунаби ака билан биргаликда яратишга ва тарихини ўрганишга муваффақ бўлдик. Янги яратилган ғижжак созини «Ғижжаки Бобурий» деб атадик. Мен ва устозим Абдунаби ака Абдуғофуров билан ҳамкорликда яратилган янги миллий ғижжак сози — «Ғижжаки Бобурий» барча санъатсевар халқларга ва буюк бобокалонимиз Бобурнинг 510 йиллик тўйига муносиб совға бўлади деб умид қиламан.

— Ана шунақа, — деди уста Абдунаби, — янги ғижжак ўша Бобур саройида чалинган қадимий ғижжак нусхасида яратилди. Биринчи бор чалган Ғуломжон Ҳожиқулов, Ўлмас Расуловларга жуда маъқул келди.

— Бир донами бу ҳам?

— Йўқ, иккита.

● Куй шундоқ нарсаки у ҳар лаҳза дилу бағрим оламига оҳанги бирла ором сувини сепади. Кўз ўнгимда Андижоним, Самарқандим қиёфасини чизиб соғинч дилимга лаҳза бўлса ҳам малҳам қўяди. Мен ким Мирзо Бобур айтаманки аҳли соз, аҳли наво, аҳли тарона ҳар дамда иззатга сазовор этилсинлар.

⊙

ҒУЛОМЖОН Ҳожиқулов «Ғижжаки Бобурий»ни қўлига олди. Камонни торларга ишқалади. Нимани чалай дегандек қаради.

— Бобурона бир куй бўлсин, — илтимос қилдик ундан.

Оҳанг таралди. У дам сайин маҳзунлашиб дилни ўртаб борарди. «Оҳ, деб ўйладим, қанийди 510 ёшга кираётган мўйсафид Мирзо Бобур ҳазратлари кириб келсалару, «Ғижжаки Бобурий»ни ўз кўзлари билан кўрсалар. Куй тинглаб, андак суҳбат қурсалар.

Оҳанглар тўрини ёриб, Мирзо Бобурнинг муборак чеҳраси сузиб чиқди. Унинг сузук кўзларида ғам, алам, севинч, ўртаниш омухта бўлиб кетган эди. Шу онда қулоғимга садо шивир келгандек бўлди.

Эйки тарғиб қилурсан чоғир ичмакка мени
Созу хонанда била соқию саҳбо борму!
То вужудини ўтубтур чоғир ичмак вақти
Мажлис асбобини билмоники муҳайё борми!

Ғижжаки Бобурий эса ҳамон авж пардаларда нола чекар эди.

● Эй, аҳбоблар, созни ясаган қўл ҳам, тутган қўл ҳам муқаддасдир. Токи имкони бор экан қўлингизга тиғ дастасини эмас, соз пардасини тутинг. Токи унинг шикаст оҳанги барча бодапарастларни, жангпарастларни адолат осмонига, лутфу карам уммонига етакласун.

Темур УБАЙДУЛЛО.

СУРАТДА: Уста Абдунаби Абдуғафур ўғли (ўнгда), Абдумалик Мадраимов (чапда), Ўзбекистон халқ артисти, моҳир созанда Ғуломжон Ҳожиқулов (ўртада) «Ғижжаки Бобурий» билан.

Андрей Пишненко сурати.

* *Энг афзали—тотувлик*

ОЛТОЙЛИК КАТТА-ТОШ

УНИ Тошкентда ҳамма танийди. Баъзилар шогирд дейишса, кўпчилик ёшлар устоз деб ҳурмат қиладилар. Бу киши ёши бир жойга бориб қолишига қарамасдан ўзининг сергайратлилиги, тиниб-тинчимаслиги, илмий изланувчанлиги билан бошқалардан ажралиб турувчи, қадимий ота-боболаримиз юрти Тоғли олтойлик профессор, филология фанлари доктори, Олтой Давлат педагогика олий билимгоҳининг кафедра мудири Сергей Сергеевич Катта-Тош. Унинг Олтой халқ оғзаки ижоди, адабиётига оид ўндан ортиқ китоби чоп этилган. Бу тиниб-тинчимас олимнинг ахлоқ, одоб, таълим-тарбия, шунингдек, адабиётшунослик ҳамда ўзбек-олтой маданияти алоқаларига бағишланган илмий-оммавий мақолалари беҳисоб. Улар ўзининг оригиналлиги, фактларга бойлиги, қизиқарлилиги билан ажралиб туради. Сергей Сергеевич она шаҳримиз Тошкентда тез-тез бўлиб туради. Шундай пайтларда тошкентлик ҳамкасблари —фольклоршунослар, адабиётшунослар, элшунослар билан қизғин суҳбатлар қуради, баҳс, мунозараларда қатнашади. Баъзан эса жумҳуриятимизнинг ёш олимлари ҳимояларида расмий ва норасмий оппонентлик қилади.

— Мен, — дейди устоз биз билан суҳбатда, — Тошкентни, Ўзбекистонни жон-дилимдан севаман. Шу боисдан ҳам бу ерга тез-тез келиб тураман. Тошкентда дўстларим жуда кўп. Ёзувчи Одил Ёқубов, шоир ва драматург Машраб Бобоев, олим Наим Каримов, Эрик Каримовлар энг яқин дилкаш дўстларимдир. Таниқли фольклоршунос олим, профессор Малик Муродов менинг яқин дўстим бўлиши билан биргаликда устозим ҳамдир. У киши менинг докторлик диссертациямга оппонентлик қилиш билан бир қаторда, илмий ишларимга раҳбарлик ҳам қиладилар. Малик Муродов Тоғли Олтойга ташриф буюриб, педагогика олий билимгоҳимиз, академия филиали олимлари ва талабалари билан ҳамкорликда дўстлик фольклор-этнографик экспедициясини ташкил қилдилар. Шу билан бирга олимларнинг номзодлик диссертацияларига расмий оппонентлик қилдилар. Бу илмий ҳамкорлик ўртамиздаги биродарлик, оғайничилик ишларини янада каттиқроқ боғлашга ёрдам берди.

Мен бу ўринда аниқ мисолларга алоҳида тўхталиб ўтмоқчиман. Тоғли Олтой ва ўзбек фольклорининг қадим-қадимдан давом этиб келаётган ўзаро ҳамкорлиги ва бир-бирини бойитиб келиши тарихий ҳақиқатдир. Тоғли Олтой халқ оғзаки ижодида, хусусан, достонлар, эртаклар, қўшиқлар, мақоллар, топишмоқлар ва бошқа нашрлар орасида ўзининг сюжет қурилиши, мотивлар йўналиши, қаҳрамонлар талқини, ғоявий-бадиий хусусиятлари билан ўзбек фольклорига ҳамоҳанг, уйқаш намуналар кўп учрайди.

Айни чоқда, ўзбек фольклори материалларини кўздан кечирар эканмиз, улар орасида Тоғли Олтой халқ оғзаки ижодига жуда яқин турувчи намуналарга кўплаб дуч келамиз. Бу ҳол икки халқ фольклорининг нафақат ҳамоҳанг, ўхшашлиги билан эмас, балки келиб чиқиши бир бўлган халқларимизнинг азал-азалдан ўзаро алоқада яшаганлиги, иқтисодий-сиёсий ва маданий-маърифий ҳамкорликда бўлганлигидир.

Ҳар икки халқ ўртасидаги бундай яқинлик ва ҳамкорликнинг ёрқин мисоли сифатида машҳур халқ бахшиси Алексей Калкин билан ўзбек достончиси Фозил Йўлдош ўғлидан ёзиб олинган достонларни қиёслашда янада аниқ кўриш мумкин. Бу ҳар икки бахши репертуаридаги бир-бирига жуда яқин образлар, қаҳрамонлар, сюжет чизиғи ва бадиий тасвирий воситаларда кўринади.

С. С. Катта-Тош ўзбек ва Тоғли Олтой фольклоридаги яқинлик, ҳамоҳанглик ва ўзаро таъсир масалаларини тошкентлик ёш олимлардан бирига—каминага номзодлик диссертацияси учун мавзу қилиб берди ва айни чоқда, унга илмий консультантлик вазифасини ҳам ўтамоқда.

Сергей Сергеевич Катта-Тош билан узоқ суҳбатлашдик, у ўзининг профессорлик фаолияти, илмий изланишлари туркий халқлар, шу жумладан ўзбек ва Тоғли Олтой халқларининг қадимий биродарлиги ҳақидаги режалари билан батфсил ўртоқлашди.

Устоз шу йил ёзда ташкил этилаётган «Қадимий туркий халқлар фольклори изидан» халқаро илмий экспедициясида қатнашиш учун бизни Тоғли Олтойга таклиф қилдилар. Профессор Малик Муродов ва бир гуруҳ олимлар бўлажак мазкур экспедицияда қатнашиш учун ёз бошида Тоғли Олтойга жўнаб кетамиз.

Биз Тоғли олтойлик ҳамкасбларимиз билан ҳамкорликда қадимий туркий халқлар фольклори юзасидан илмий тадқиқотлар олиб борамиз. Ушбу экспедиция қардошлигимизнинг янги қирраларини очса ажаб эмас.

Қўшмурод БЕКНАЗАРОВ,
Абдулла Қодирий номидаги Тошкент давлат маданият олий билимгоҳининг катта ўқитувчиси.

СУРАТДА: (чапдан) Малик Муродов, бахши Алексей Калкин, С. С. Катта-Тош.

«АКАЖОН, МАБОДО СИЗДА...»

(Шингил ҳикоя)

СУВ бетида ликопчадек визиллаб учиб бораётган такси ойнасидан теп-текис асфальт кўчаларга, серсоя йўлаклардаги савдо расталарига, қўш қаватли баланд-баланд бинолару уйларга маҳлиё бўлиб кетаётганимда ҳайдовчи қуққисдан хаёлимни бўлиб:

— Ука, шу қизни ҳам олволсакмикин-а? Нима дейсиз? — дея бекат яқинида қўл кўтариб турган, бинафшаранг кўйлак кийган қиз томонга қош учириб қўйди.

— Майли, ихтиёрингиз, — дедиму икки кўзим қизнинг оҳудай жозибали, гулдек кўркам ва кўҳлик, ипакдай майин ва нозик қоматига қадалди-қолди. — Мен... мен, ҳа, шошилаётганим йўқ, бемалол. Қаршилигим йўқ.

Такси тўхташи ҳамоноқ қиз биз томонга тез-тез юриб, йўқ, учиб келди-да, машинанинг орқа эшигини оҳиста очиб, ийманибгина:

— Ишхонамга шошиб тургандим. Шундоққина бозор рўпарасига олиб бориб қўя олмайсизми? — деди ширинсуханлик билан.

Иккимизнинг юзимизга бир қучоқ гулу чечаклар уфури урилгандай бағри-дилимиз очилиб кетди. Қиз эса жавоб кутиб турарди. Ҳайдовчи амаки шошиб қолди:

— Ўтиринг, қизим!

Мен эса ҳамон, ҳамон унга термулиб турардим. Ҳақиқатан ҳам у ниҳоятда гўзал эди: оний фурсатдаёқ бор вужудингизни ўзига ошуфта қилиб, сеҳрлаб қўядиган қора-қора қошлари мусаввир мўйқаламида чизилгандек ингичка, булоқ сувидай тиниқ ва мусаффо кўзларининг қорачўғлари кишмиш донасидай чиройли, ойдек ёқимтой ҳамда роҳатбахш чеҳрасидан меҳру-муҳаббат нури-парилари шарқираб оқаётгандек! О! Шоирлар бекорга ўлмаған, мардлар бекорга бошларини ўз ихтиёрлари билан кундага қўймаган, висолга етолмаган ишқ мубталолари бекорга тарки дунё йўлини танламаган! О! Мен қайси бириман?! Қани, бир мўъжиза рўй берса-ю, мен уни севгию вафода лолу-ҳайрон этиб, соф муҳаббатини қозонсам... Қозонсаму, унинг титраб турган атиргулдек юзу кўзларига истаганимча термулиб ўлтириш бахтига мушарраф бўлсам!!!

...Такси таққа тўхтаганида юрагим шув этиб кетди: «Наҳотки, қиз шу ерда тушса...»

«Хайрият, кўзим йўл четида турган чироқларнинг қизили қизариб-бўзариб турганини кўриб, кўнглим андак жойига тушди. Шу баҳона қиз томонга қарагим келди-ю... Лекин ҳадеб милтиқдан ҳайиққан тутқундек у ёққа қарайверишга ҳам уяларкан одам.

Бирдан ўзимнинг турқи-тароватимга қараб, донг қотдим. Ширин хаёлларимдан тўлиб-тошиб турган юрагим ҳувиллаб қолаётгандек бўлди. Мен аҳмоқ, мен калтафаҳм нега бемалолхўжа бўлиб олиб, шундоққина бир париваш олдида сурбетдек лоқайду беэътибор — тамаки бурқситиб кетаяпман? Яна уялмай-нетмай, а? Ахир уят ҳам керакда! Маданиятсиз, тўнкадай боқибеғам экану бу йигит, демайдими? Йўқ, ҳозироқ бу бадбахтни улоқтираман! Ҳозироқ! Тилимни заҳар қилаяпганди, дилимни ҳам заҳар қилди-я!

Тез-тез машина эшигидаги ойнани тушириб, сигаретни ташқарига ирғитдим.

Қутулдим-а! Ана энди енгил нафас олса бўлади, у лаънатининг дастидан сал қолса ҳаммаёқни, гулдек нозиктаъб мана шундоқ қизнинг ён-атрофини тутунзор қилиб юборай дебман-а.

Тепамдаги орқа йўлни кўрсатувчи ойнак ёдимга тушиб, севиниб кетдим. Ҳайдовчи билан қизга билинтирмай, қараб-қараб кетаётувдим, шунга ҳам кўз тегди. Билибми-билмайми, ҳайдовчи ўша ойнакни ўзига тўғрилаб қўйди. Ёши бир жойга бораётган бўлса ҳам, а?! Муғамбир!!!

— Акажон...

Устимдан муздек сув қуйилгандек, сесканиб кетдим. Кимни чақираяпти? Менними, амакиними? «Акажон». Мени, мени бўлса керак?! Амакини чақирса «Амакижон» дерди-ку бояқиш. Ҳа, қизиқ, нега чақираётганикин? Воҳ-воҳ, энди қандай қилиб қарайман-а, нималар десамикин?! Бунча одамни шоширинб қўймаса бу қизи барно.

— Акажон, мабодо сизда...

Юрак ютиб ортимга, қиз ўтирган томонга қарадиму, вужудимдаги бор эҳтиросларим оёқларимга тутдек тўкилди... Лобар қиз лабига сўргичи узун сигарета донасини қистириб турарди:

— Гугуртингизни бериб туролмайсизми?

Қалт-қалт титраб, гугурт чақиб, ўт олдириб бердим. У ёнаётган гугурт чўпига сигаретасини тутиб, ичига тортди-тортди-да, сўнг четга бир-икки йўталиб қўйди-да, каминага миннатдорона бош ирғади.

Қиз барибир чиройли, кўҳликкина эди. Сабрим чидамай, яна орқага қарадиму, бояги баҳор шабадаси янглиғ роҳатбахш хаёлларим ағдар-тўнтар бўлиб кетди. Энди қизнинг мусаввир мўйқаламида чизилгандек ингичка қора-қора кўзларига ўрнашган қорачўғлари, тиниқ ва мусаффо чеҳрасидаги афсонавий гўзаллик кўкиш тутунлар орасидан элас-элас кўриниб турарди.

Зоир ТУРСУНОВ.

* *Ихтиролар қандай яратилади?*

ТАХТ ВОРИСИ ТАШРИФИ

ЎЛЧОВ ва оғирликлар Палатасидаги тажрибахонасини кенгайтириш учун Димитрий Иванович Менделеев бу ерга тахт ворисини Михаил Романовнинг ташрифини уюштиради. Бу ерда қандай қийинчилик билан илмий тадқиқотлар ўтказилишини, ушбу ишлар учун жой жуда торлик қилаётганини олий даражадаги меҳмон тушуниб етиши учун у тажрибахонани атайин зичлаштиради. Бунинг учун у икки кун давомида ертўладан ишлатилмай кетган алмисоқдан қолган турли хил қадимги баҳайбат иншоотларни олдириб чиқади.

Унинг буйруқ беришлари барчага эшитилиб турарди: «Йўқ, йўқ, бурчакка эмас, бошқа жойга! У ёғоч у ёққа, буниси бу ёққа — коридорга! Оёқ остига, оёқ остига! Олийзот оёғини кўтариб ўтишга тўғри келсин! Чунки бирор нарсага қоқилмагунча ҳеч қачон бу жойнинг торлигини тушунмайди».

Кенггина коридор таниб бўлмас даражага келди. Ҳамма ерда илмий аппаратлар қалашиб ётарди. Лекин булар ҳам Менделеевга камдек кўринарди.

Ниҳоят август ойидаги кутилган ташриф куни етиб келди. Буюк княз тажрибахонага келиб уни кўздан кечира бошлади. Дмитрий Иванович бўлса, буйруқ оҳангида қичқирарди: «У ёққамас! Чапга-а! Кечирасиз, қоқилиб кетманг! Эҳ, шу тажрибахонамиз жуда торда...»

Тахт ворисии ҳам сарой зобитларига хос ярим овозда Менделеевга тақлид қилиб қичқирарди: «У ёққамас! Чапга-а!».

Хуллас, тажрибахонани кенгайтириш учун ажратилиши керак бўлган пул масаласи мана шундай ажойиб тарзда ҳал этилган эди. Сўнг эса янги тажрибахонада бир қанча оламшумул кашфиётлар қилинган эди.

БЕИХТИЁР МУАЛЛИФ

ГОЛЛАНД ботаниги ва врачи Герман Бургаве ўзининг «Кимё элементлари» номли икки томлик китоби орқасидан кимёгар сифатида ҳам ном қозонган эди. Бу китобда ўша вақтдаги кимё ютуқлари босқичма-босқич баён қилинганди. Бургавенинг кимёгарларнинг бир неча авлодига қўлланма бўлиб хизмат қилган ушбу китоби кўп тилларга таржима ҳам қилинганди.

Китобнинг пайдо бўлишининг эса ибрат олса арзигулик ўзига хос тарихи бор...

Бургавенинг Лондон дорилфунунидаги мазмундор лекцияларини кўплаб талабалар ёзиб олишарди ва улардан одатдагидек, имтиҳонларга тайёрланишда фойдаланишар эди. Унинг лекцияларини эшитишга ихлосманд талабалардан бири 1724 йили Парижда ўзининг ёзувлари асосида «Кимё тажрибалари ва уларнинг асосий қоидалари» деган китобни нашр этди. Китоб юзида унинг муаллифларидан бири сифатида Бургавенинг фамилияси ҳам бор эди. Орадан уч йил ўтгач, 1727 йилда ушбу китобнинг инглизча таржимаси ҳам пайдо бўлди. Бу икки китобнинг мазмуни билан танишиб чиққан Бургаве уларда қанчадан-қанча йўл қўйиб бўлмайдиган хатоликлар мавжудлигини, ўзининг қарашлари қўпол равишда бузиб талқин қилинганини кўрди. Худди мана шулар унга 1732 йилда «Кимё элементлари» китобини чиқаришига туртки бўлган эди.

ТАСОДИФИЙ КАШФИЁТ

СИЗ ёмғир ўтказмайдиган плашларни биласиз. Бир вақтлар уларни кийиш бизда ҳам хўб расм бўлганди. Лекин плашбоп материал ким томонидан қандай қилиб ихтиро қилинганини биласизми?

Америкалик тадқиқотчи Ч. Мак-Интош 1882 йилда табиий каучук устида тажриба олиб бораётганда кийиб олган сюртугининг (эркакларнинг узун белбурма камзули) бир чети тасодифан каучукли эритмага тегиб турганини пайқаб қолди. Кейин уни тозалаш пайтида олим худди ўша жой сув ўтказмайдиган бўлиб қолганини сезади.

Орадан бир йил ўтгач, у газмол материалларнинг икки бўлагини каучук ёрдамида бириктириш усулини топади. Кейин бу ихтиро натижасида ёмғирда кийиладиган плашлар ишлаб чиқаришни йўлга қўйди ва уни оммалаштирди.

Шунинг учун бу плашлар халқ орасида гоҳида «макинтош плашлари» деб ҳам аталади.

Адҳам ДАМИНОВ.

* *Умрбоқий расм-русумларимиз*

ПОЙТАХТИМИЗНИНГ Киров районидаги «Оқтепа» маҳалласида ўтган «Наврўз» айёми бошқа ҳудудлардаги каби катта шодиёнага айланди. Бу тантанада кексалар ҳам, ёшлар ҳам дил-дилдан яйрадилар.

Тантанани сермазмун ўтказишда маҳалла фаолларига сумалак пиширишнинг пазандалари Марғуба Ворисова, Саодат Носирова, Марғуба Миралиевалар катта ёрдам бердилар.

Айём иштирокчилари маҳалла ҳудудида жойлашган 274-ўрта мактаб ўқувчилари Наврўзга бағишлаб тайёрлаган саҳнавий кўрсатувдан ҳам хурсанд бўлдилар. Шунингдек, айём қатнашчилари ҳамда ака-ука санъаткорлар Сайдилла, Лутфулла Маҳкамов ҳамда ёш ҳаваскор Равшан Худойбердиевлар қутладилар.

СУРАТДА: маҳаллада ўтган байрамдан лавҳа.

Равиль Альбеков суратлари.

РИЗҚ-НАСИБА БУТУНЛИГИ

ЎЗБЕКНИНГ асрлар оша ардоқлаб келаётган урф-одатлари халқимизни меҳр-оқибатли бўлишга ундайди. Айниқса Наврўз айёми пайтидаги сумалак ва ҳалимни бутун маҳалла ҳамжиҳатликда тайёрлаши кишиларни бир-бирига яқинлаштиради. Шуниси қувонарлики, кейинги пайтларда бундай ажойиб тадбирларни ўтказиш кўп қаватли уйларда ҳам яхши анъана тусига кирмоқда. Жумладан, куни кеча шаҳримизнинг Самарқанд дарвоза кўчасига жойлашган осмонўпар биринчи уйнинг ҳовлисида ҳам сумалак пишириш маросими ажиб баҳор байрамига айланиб кетди.

Сумалак тайёрлашнинг бутун тартиб-қоидаларини ёшлигидан пухта ўзлаштириб олган онахонлардан Саломат Азимова, Раҳбар Икромова, Зубайда Саъдиева, Тожи Омонова, Тўғаной Қулаҳмедова сумалак ҳақидаги халқ яратган қувноқ қўшиқларни айтиб, яхши ният, яхши тилак, янги орзу-умидлар билан халқимизнинг тансиқ таомини тайёрлашга киришдилар.

Бири-биридан лобар, ширинсўз Шаҳло Ёқубова, Озода Қосимова, Холида Абдукаримова, Раиса Саъдиева, Мавлуда Қўчқорова, Дилором Омоновалар эса сумалак пишираётган аяжонларимизни ўз қўллари билан тайёрлаган бўғирсоқ, қуш тили, чак-чак, ўрама, хоним, мошхўрда, ҳолвайтар, палов таомлари билан навбатма-навбат меҳмон қилишди.

Ниҳоят сумалак ҳам етилди. Қозон юзи очилди. Қуръони каримдан тиловат ўқилди. Ранги баҳор қуёши каби чарақлаб турган, мазаси ҳамманинг оғзида бир умр қоладиган шифобахш баҳор таоми ҳар бир хонадон дастурхонининг безаги бўлди. Умид қилиб кутилган баҳор ризқ-насибасининг тўкин-сочини бошланди.

Эркин ҚОДИРОВ.

«ҚУМАРИҚ»ҚА МАДАД

СЕРГЕЛИ районидаги «Қумариқ» маҳалласида 4000 дан ортиқ киши истиқомат қилади. Ҳамма ерда бўлгани каби бу маҳаллада ҳам кейинги йилларда анча муаммолар йиғилиб қолди.

Тўғри, маҳалла ҳудудида жойлашган 15 дан ортиқ корхона ва ташкилотлар ана шу муаммоларни ечишда уларга ёрдамини аяшмаяпти. Бунга мисол тариқасида Тошкент шаҳар юк транспорти концернига қарашли 3-автокомбинатни келтириш мумкин. Корхона ўтган йили маҳалла поликлиникаси қурилишига 80 минг сўм ажратди. Бу йил маҳаллада «Наврўз» тантаналарини ўтказиш учун гўшт ва гуруч сотиб олиб берди.

Бундан ташқари, шу маҳаллада 81 та ночор оиладан доимо маҳалла фаоллари хабар олиб туришади. Яқинда уларга Туркиядан хайрия сифатида келган озиқ-овқат маҳсулотлари тарқатилди.

Лекин «Қумариқ»да муаммолар ҳали кўп. Жумладан, бу ерда водопровод қувурлари ўз муддатини ўтаб бўлган. Уларни янгилаш зарур. Маҳалладаги Улуғбек — саватчи кўчасида яшовчи хонадонлар табиий газ билан таъминланмаган. Қарийб 4 йилдан бери қурилаётган озиқ-овқат дўконида бинокорлик ишлари тўхтаб қолган. Маҳаллада электр симларини алмаштириш ҳам керак.

Хуллас, санайверса муаммо етарли. Бироқ, уларни қандай ҳал этиш керак? Район раҳбарлари ҳам бу борада анча-мунча ҳаракат қилишаяпти. Лекин ҳамма масала маблағга тақалиб қолган.

Ана шундай оғир шароитда «Қумариқ» ҳудудида қурилаётган «Анвар-банк» аҳолига ёрдамга келди. Банк раҳбари Анвар Тилланазаров маҳалла оқсоқолларига қандай ёрдам керак бўлса, иложи борича кўмаклашишга ваъда берди. Хусусан, у Улуғбек — саватчи кўчасига табиий газ ўтказиш учун 600 минг сўм пул ўтказилишини билдирди.

Ҳозирги бозор иқтисодиётига ўтишдаги қийинчиликлар пайтида хайрия ҳимматлари кўрсатилиши муҳим аҳамиятга эга бўлмоқда. Бу ўринда «Анвар-банк» банкининг «Наврўз» хайрия жамғармасига бир миллион сўм ўтказганини ҳам таъкидлаш зарур.

Жалолиддин МУСАМУҲАМЕДОВ.

* *Жиноят ва жазо*

НИҚОБ ЙИРТИЛДИ

«Отчопар» бозори одатдагидек гавжум. Харидорлар оралаб юрган уч йигит ўзгалар диққатини тортмаслик учун кутилмаганда ҳали у ерда, ҳали бу ерда пайдо бўлишди. Нимадандир норози қиёфада бир-бирларига ишора қилиб қўйишади.

— Йигитлар, мабодо сизларга магнитофон керакмасми?

Уларнинг шундоққина қулоғи остида янграган бу товуш ғойибдан келгандек бўлди. Йигитлар кутилмаган бу қулай таклифдан шошиб қолган бўлсалар-да ўзларини хотиржам тутишга тиришиб сўрашди.

— Қанақа магнитофон?

— Қўлинг ўргилсин, «Фишер» магнитофони.

— Кўрсак бўладими?

— Уни бозорга олиб келиб бўлармиди. Агар нархига келишсак уй адресим ва телефон номеримни қолдириб кетишим мумкин. Кечқурун учрашсак ҳам бўлади.

Келишиб олиш учун улар четга чиқишди. Савдо бир зумда битди.

Кечқурун Чилонзорнинг 12-мавзесида жойлашган 41-уйнинг 16-хонадони қўнғироғи устма-уст босилди. Эшикни таниш йигит очди.

— Оббо сизлар-эй келдиларингизми? — деб юборди йигитларнинг ташрифини кўрган харидор қувониб.

— Гап битта бўлади-да. Қани олиб чиқинг, магнитофонни.

Қарангки Ахтамов сотаётган «м о л» и н и мақташга улгуролмади. У эндигина магнитофонни йигитларга узатмоқчи бўлиб турганида тўсатдан орқа томондан бошига тушган мушт зарбидан ерга қулади. Эрининг бўғиқ овозидан хавотирланиб ичкаридан чиққан хонадон соҳибаси нохуш манзарани кўриб бақириб юборди. Номаълум «харидорлар» эса ўлжани бағриларига босганча жуфтакни ростлаб қолишди...

Орадан ҳафта ўтиб . Юнусобод даҳасининг 16-мавзеидаги 14-уйнинг 27-хонадонида яна бир ўғирлик содир бўлди. Хонадон эгаси қўнғироқни эшитиб, эшикни очади. Рўпарада пайдо бўлган йигитлар «Биз сантехникмиз. Иссиқлик системаси ишини тузатиб юрибмиз», дейишиб, ичкарига ўзларини уришади. Улар остона ҳатлаб ўтишлари биланоқ уй соҳибасининг биқинига пичоқ тирашади.

— Овозингни чиқара кўрма. Ғиринг десанг ўласан!

Аёл даҳшатда қотиб қолади. Босқинчилар унинг қўлини зўрма-зўраки боғлаб ювиниш хонасига қамаб қўйишади.

Уй хотиржамлик билан тинтув қилинади. 10 минг сўмлик «Панасоник» магнитофони, 3 минг сўм баҳода турувчи тилла буюмлар, 1620 сўм пул ва бошқа майда-чуйдалар «сантехниклар» ўлжасига айланади. Хуллас шу куни хонадондан 15492 сўмлик буюмлар ўмарилди...

Кўп ўтмай Лисунов даҳасидаги 1-уйнинг 9-хонадоня телефони тўсатдан жиринглаб қолади. Уйда ёлғиз қолган балоғат ёшига етмаган Максим гўшакни кўтаради.

— Алло, Балюклар хонадонимми?

— Ҳа.

— Сиз ким бўласиз?

— Ўғиллари.

— Уйда отангиз ёки онангиз борми?

— Мендан бошқа ҳеч ким йўқ. Ишга кетишган.

— Биз отангизнинг яқин қадрдонлари бўламиз. У кишида зарур ишимиз бор эди-да, Аслида бор гапни сизга айтиб кетсак ҳам бўлади.

Отасининг «ошналари»ни остонада кутиб турган Максим рўпарасида пайдо бўлган уч нотанишга салом беришга ҳам улгурмайди. Келгиндилар дарҳол уйга босиб кириб болани қўрқитишади-да, уни ҳожатхонага қамаб ишга киришиб кетишади. Уйдан қўлга илинадиган бирор нарса топишолмагач, қуруқ кетмаслик учун 1800 сўмлик «Китт» телевизорини кўтариб кетишади...

Тошкент шаҳар ички ишлар бошқармаси томонидан тузилган тезкор гуруҳ жиноят изларини синчковлик билан ўрганди. Шунда изқуварлар диққатини содир этилаётган жиноятлардаги бир хиллик ўзига тортди. Босқинчилар белгиланган «иншоот»ни ишғол этиш учун олдин уй эгасига телефон қилишар, ёки «сантехник»лар қиёфасида кутилмаганда пайдо бўлишиб, хонадон эгаларини ювиниш хонаси, ҳожатхонага қамаб қабиҳ ишларини амалга оширишарди. Демак, юқоридаги жиноятлар битта гуруҳ томонидан амалга оширилмоқда, деган қарорга келишди изқуварлар. Энди ҳамма гап уларни қўлга туширишда қолганди. Лекин қандай қилиб, Ҳарқалай бу осонликча битадиган иш эмасди.

Кўп ўтмай Юнусобод даҳасидаги уйларнинг бирида ўғирлик содир этишга ҳаракат қилинди. Лекин жиноятчилар бу сафар мақсадларига етишолмади. Қўшниларнинг огоҳликлари сабабли улар қўлга киритилган буюмларни йўлакда қолдириб, ўзлари аранг қочиб қутулишди.

Бу тугалланмаган жиноят тафсилоти тезкор гуруҳ аъзоларини ўйлантириб қўйди. Хўш, босқинчилар бу жойга яна қайтиб келишадими, йўқми? Қўлга кирмай қолган ўлжа илинжи ва аламзадалик уларни бу ерга қайта бошламасмикан? Ҳарқалай тахминлар чигал бўлсада лекин ҳаётга яқин эди. Шунинг учун атрофдаги участка вакиллари огоҳлантирилдилар. Шубҳали кишиларга эътиборни кучайтириш кераклиги уларга уқдирилди.

Тезкор гуруҳ янглишмаган эди. Орадан уч кун ўтиб, уларга ўша жиноят содир этилган уй атрофида тўртта бегона шахс кезиб юргани ҳақидаги хабар етиб келди.

Масала нозик эди. Безориларни айни жиноят устида қўлга туширмоқ керак. Акс ҳолда бу босқинчилар ҳеч нарсани бўйниларига олмай сувдан қуруқ чиқишга ҳаракат қилишлари аниқ.

Яширин кузатув давом этди. Ниҳоят жиноятчилар келишиб олишган юқори қаватга кўтарилишди. «Қўрқиб кетган» хонадон соҳиби улар тазйиқига қарши боролмади. Ювиниш хонасига кириб, жим ўтиришга мажбур бўлди. Худди шу пайт тезкор гуруҳ уйга бостириб кирди.

— Жойингдан қимирлама!

Тўсатдан янграган буйруқ овозидан жиноятчилар ҳангу-манг бўлиб қолишди. Қаршилик кўрсатиш бефойда эди...

Энди уларнинг шахси билан танишинг. Гуруҳ бошлиғи Вячеслав Ким 1962 йилда туғилган. Тошкентда яшайди. Миллати корейс. Бўйдоқ, маълумоти 9-синф ҳажмида. Муқаддам Акмал Икромов район халқ суди томонидан судланиб, тўрт йилга қамоқ жазосига ҳукм қилинган. 1989 йили озодликка чиққан. Ҳеч қаерда ишламай, турли йўллар билан ўзгалар ҳисобига яшаб юрган.

Тергов давомида унинг бошқа жиноятлари ҳам очиб ташланди. Жумладан, у фуқаролар Ғафуров хонадонидан қўй ўғирлашда ҳамда Т. Ким истиқомат қилган уйдан эса қимматбаҳо буюмларни жиноий йўл билан олиб чиқиб кетишда айбланади.

Унинг ҳамтовоғи Алексей Капко эса 1969 йилда Целиноград областида туғилган. Ўтган йилнинг 27 майида Бектемир район халқ суди томонидан уч йилга шартли равишда ҳукм қилинган.

Ибрагим Машанло ва Абдуҳамид Усмоновлар эса 1968 йилда туғилишган. Уларнинг ҳар иккаласи ҳам бўйдоқ.

Яқинда шаҳримизнинг Ҳамза районн халқ суди томонидан бу жиноий иш кўриб чиқилди. Суд ҳукми билан гуруҳ бошлиғи В. Ким етти йилга, А. Капко етти йилга, И. Машанло ва А. Усмоновларнинг ҳар бири эса беш йилдан қамоқ жазосига ҳукм қилинди.

Мақсуд ОРИПОВ.

Муҳаррир
Эркин ЭРНАЗАРОВ.

МАБЛАҒ КЕРАКМИ?

ҲЕЧ ҚАНДАЙ МУАММОЛАР ЙЎҚ!

«Ўзбек Савдо уйи»

экспорт — импорт LTD фирмаси

СИЗЛАРНИ
1000 СЎМЛИК 10.000 СЎМЛИК АКЦИЯЛАР БИЛАН
50 000 СЎМЛИК 100.000 СЎМЛИК АКЦИЯЛАР БИЛАН
ТАЪМИНЛАЙДИ

АКЦИЯЛАР

СОҲИБИНИНГ НОМИ КЎРСАТИЛГАН, ИМТИЁЗЛИ НОМИНАЛ

1000 сўмлик

Ташкилотлар ва хусусий шахслар

БУНДАЙ АКЦИЯЛАРНИНГ СОҲИБЛАРИ БЎЛИШЛАРИ МУМКИН.

Акция соҳибларига молиявий йил якунларига кўра 20 фоизли курс бўйича қўшимча даромад кафолатланади.

Акцияларни сотиш, олиб сотиш ҳамда уни турли йўллар билан бошқалар ихтиёрига ўтказиш «Ўзбек савдо уйи» фирмасининг розилиги билан ва фақат фирмада рўйхатдан ўтказилгандан сўнг амалга оширилади.

АКЦИЯЛАРНИНГ ҚИЙМАТИНИ ҚАЙТАРИШ:

Акциялар харид қилингандан сўнг ўтган бир йилдан кейин акцияларнинг соҳиби акцияларнинг тўла қийматини ва 20 фоизли курс бўйича қўшимча қийматни олиш ҳуқуқига эга бўлади.

СОҲИБИНИНГ НОМИ КЎРСАТИЛГАН, ОДДИЙ НОМИНАЛ

50000 сўмлик
100000 сўмлик

Ташкилотлар ва хусусий шахслар

БУНДАЙ акцияларнинг соҳиблари бўлишлари мумкин

Молиявий йил якунларига кўра акция эгаларига фойданинг бир қисмини акциядан келган даромад сифатида олиш ҳуқуқи кафолатланади.

100 000 сўмлик номинал қийматга эга битта акция битта овоз бериш ҳуқуқини беради.

50 000 сўмлик номинал қийматга эса икки акциядан иборат пакет битта овоз бериш ҳуқуқини беради.

Акцияларни сотиш, олиб сотиш ҳамда уни турли йўллар билан бошқалар ихтиёрига ўтказиш

Фақатгина «Ўзбек савдо уйи» фирмасининг розилиги билан ва фирмада рўйхатдан ўтказилгандан сўнг амалга оширилади.

АКЦИЯЛАРНИНГ ҚИЙМАТИНИ ҚАЙТАРИШ:

Харид қилингандан сўнг ўтган бир йилдан кейин акцияларнинг соҳиби акцияларнинг тўла қийматини ҳамда акциядан келган даромадни олиш ҳуқуқига эга бўлади.

КЎРСАТУВЧИГА БЕРИЛАДИГАН, БИРОҚ ЭГАСИНИНГ НОМИ КЎРСАТИЛМАГАН, ОДДИЙ НОМИНАЛ

10.000 сўмлик

ташкилотлар ва хусусий шахслар

БУНДАЙ АКЦИЯЛАРНИНГ СОҲИБЛАРИ БЎЛИШЛАРИ МУМКИН

молиявий йил якунларига кўра акция эгаларига акциядан тушган фойдадан баҳраманд бўлиш ҳуқуқи кафолатланади.

Акцияларни сотиш, олиб сотиш ва турли хил йўллар билан бошқалар ихтиёрига ўтказиш

«Ўзбек савдо уйи» фирмасининг рухсатисиз амалга оширилади.

АКЦИЯЛАРНИНГ ҚИЙМАТИНИ ҚАЙТАРИШ:

Харид қилинганидан сўнг бир йил ўтгач акцияларнинг соҳиби акция қиймати ҳамда ундан тушган фойдани олиш ҳуқуқига эга бўлади.

АКЦИЯЛАРГА ЁЗИЛИШ

Опцион шартномалар тузиш орқали амалга оширилади.

Акцияларнинг 1 эмиссиясининг амал қилиш муддати тугаганидан сўнг «Ўзбек савдо уйи» томонидан эълон қилинган муҳлатларда ўз вақтида қиймати қайтарилиб олинмаган бўлса акциялар ўз-ўзидан йилига 20 фоизли даромад тўланадиган имтиёзли облигациялар қаторига ўтади.

Акцияларнинг қийматини қайтаришда акциялар соҳибининг хоҳиши ва «Ўзбек савдо уйи» фирмасининг таклифига кўра пуллар сўм ҳисобида ёки товар маҳсулотлари билан тўланиши мумкин.

Ўзбекистон Республикаси, 700000. Тошкент шаҳри, Энгельс кўчаси, 24-уй.

Телефонлар: 35-37-90, 34-85-09, 34-64-79, 34-96-31. факс: 34-64-50

Телетайп: 116 384

Телекс: 116108 РТВ

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА

21, 23 апрель соат 18.30 да

ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ

Ўлмас УМАРБЕКОВ асари

«ЕР ЁНГАНДА»

Саҳналаштирувчи режиссёр — Марат АЗИМОВ.

ҚАТНАШАДИЛАР:

ССЖИ халқ артисти Наби РАҲИМОВ, Ўзбекистон халқ артистлари Рихси ИБРОҲИМОВА, Турғун АЗИЗОВ, Тўлқин ТОЖИЕВ, Ғани АЪЗАМОВ, Икрома БОЛТАЕВА, Эркли МАЛИКБОЕВА, Турғун ХОНТЎРАЕВ; Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артистлар Тўти ЮСУПОВА, Гулчеҳра ЖАМИЛОВА, Ҳасанбой ЮНУСОВ, Малика ИБРОҲИМОВА, Маҳмуд ИСМОИЛОВ; артистлар: Шоҳида ИСМОИЛОВА, Луиза ҚОСИМОВА, Гулчеҳра ИБРОҲИМБЕКОВА, Жамшид ЗОКИРОВ ва бошқалар.

Жамоа бўлиб кўриш учун буюртмалар қабул қилинади.

Мурожаат қилиш учун телефон: 44-17-51.

ШОШИЛИНЧ ЭЪЛОНЛАР ХИЗМАТИ

◎ «Тошкент оқшоми» рўзномаси муҳаррирнятига малакали журналистлар керак.

Манзилгоҳимиз: Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй, 2-қават, 228-хона. Телефон: 33-29-33.

ТАШКИЛОТЛАР РАҲБАРЛАРИ, ФЕРМЕР ХУЖАЛИКЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Сиз бу ишни эртага қолдириб, тағин кечикиб қолманг.

Бугунги кунда «Агроэффект» маркази эски нархда бор-йўғи 8 дона мева-сабзавот ҳосили ва полиз маҳсулотларини қуритадиган кичик заводларни сотади, шунингдек 1992 йил мавсуми учун буюртмалар қабул қилади.

Имкониятни қўлдан берманг.

Алоқа учун телефонлар: 35-11-87, 67-29-19, 67-84-80.

ТошДавТО шифохоналарининг тиббиёт билим юрти 1992 йил 22 апрель ва 13 майда

ОЧИҚ ЭШИКЛАР КУНИНИ ЎТКАЗАДИ

Манзилгоҳимиз: Шифокорлар шаҳарчаси,6-ётоқхона. Транспорт: 10, 28, 34-автобусларнинг «34-поликлиника» бекати; 16, 12-трамвайларнинг «29-мактаб» бекати.

«ТУРКЕСТАН ИНТЕРНЕЙШНЛ» ЎЗБЕК-ТУРК ҚЎШМА КОРХОНАСИ

касаначилик (уйга иш олиб ишлаш) шароитларида ишлаш учун «НЕВА—4—1» қўл машиналарида ишлайдиган малакали тўқувчиларни ускуналар ва хом ашё билан таъминлаган ҳолда ишга таклиф этади.

Меҳнат ҳақи — ишбай.

Таклифлар билан 48-18-39 телефон орқали мурожаат қилинсин.

МАНЗИЛИМИЗ: Тошкент шаҳри, Ботуми кўчаси, 14-уй.

«Туркестан Интернейшнл» ўзбек-турк қўшма корхонаси.

«Союзреклама» акционерлик жамиятининг «Сарбон» Ўзбекистон реклама агентлиги.

«ҚАМОЛАТ» КИЧИК КОРХОНАСИ

буюртмачи материалларига механикавий ишлов бериш, бурчакли штамплар ва думалоқ муҳрлар тайёрлаш бўйича

БУЮРТМАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

МАНЗИЛИМИЗ: 700117, Тошкент шаҳри, И. Усмонов 6-тор кўчаси, 71-уй. «Алгоритм» ишлаб чиқариш бирлашмаси.

ТЕЛЕФОН: 74-56-01, ИЧКИ ТЕЛЕФОН: 23-95, 25-87.

Тошкент шаҳар соғлиқни сақлаш бош бошқармаси, шаҳар 1-юқумли касалликлар клиник шифохонаси маъмурияти ва жамоаси касалхона шифокори, тиббиёт фанлари номзоди **Салтанат Исломбековна ИСЛОМБЕКОВАнинг** вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳуманинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон жумҳурияти қурилиш вазирлигининг «Узстройснаб» тижорат воситачилик ишлаб чиқариш фирмаси раҳбарияти, жамоа аъзолари ва касаба уюшмаси қўмитаси шу фирманинг бўлим бошлиғи Х. Ҳикматовга отаси **Ҳикмат САРИМСОҚОВнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ф. Энгельс номидаги Тошкент Давлат чет тиллар педагогика олий билимгоҳи жамоаси инглиз тили куллиёти фонетика кафедрасининг катта ўқитувчиси М. Асқаровага онаси **Зарофат ПУЛАТ қизининг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент давлат иқтисодиёт университети раҳбарияти ва жамоаси чет тиллар кафедрасининг профессори Ж. Й. Дўстмуҳамедов ва рус тили кафедрасининг катта ўқитувчиси Х. Й. Курмоновага оналари **Анбархон ая РЎЗМАТ ҚИЗИнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдирадилар. Марҳумани Аллоҳ ўз раҳматига олган бўлсин.

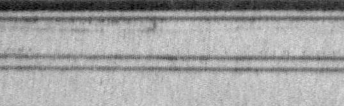

МУАССИСЛАР: Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва «Тошкент оқшоми» журналистларининг жамоаси

Тошкент оқшоми

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000. ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.

Шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек тилида чиқади.

ТЕЛЕФОНЛАР: қабулхона — 32-53-76, хатлар — 33-29-70, 32-53-79; эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича — 33-81-42, 32-55-34, 33-56-67.

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт-матбаачилик концерни. 700000, ГСП, Тошкент, «Правда» рўзномаси кўчаси, 41.